

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A zágrábi táviratok.

Budapest, május 5.

(K.) Becsületes kísértet dokumentummal tudja igazolni, hogy valamikor eleven is volt. Az élete adja meg neki a kvalifikációt, hogy halála után hazajárjon és kísértsen. Az a bolond éjféli azonban, mely sötét szárnyaival a szegény Ausztriára ereszkedett, olyan kísérteteket is ki tud a kriptákból csalni, amelyek sohasem voltak elevenek. Például az illir királyság kísértetét. Ez a hóbort, amely holtan jött a világra és kísértetből szeretne elevenné éledni, már a terzatói gyűlés idején is próbált mutatkozni, de Széll Kálmán miniszterelnök a Polónyi Géza interpellációjára adott válaszában lerántotta a kísértetről a lepedőt. Egyébként pedig azzal az önérettel, mely mindig helyén van, ha a magyar állam egységének sértetlensége van kockán, a mi nap jelentette ki, hogy a jövőben a horvát bán az ilyen mesterségesen szállított kísértetek elől el fogja zárni a kapukat. Ebben aztán meg is lehetett nyugodni. De ugy kell lenni, hogy a kísértetek világában is vannak marionettek, amelyeket titkos rendezők bármelyik pillanatban elő tudnak ráncigálni. Mert ha magyar területen ezentul nem tarthatnak előadásokat az illir marionettel, kiállottak vele idegen földön. S hogy a kísértet ugyanaz, kifetszik a horvát tulzok magaviseléséből. Ők mindjárt ráismertek. A mai újságokban olvashatjuk ugyanis, hogy Zágrábból igen sok üdvözlő telegramm ment a krajnai tartománygyűlésbe, mert ez elhatározta, hogy a realiskolákban taníttatni fogja a horvát nyelvet.

Ezek az üdvözlő telegrammok gondolkodóba ejtenek. Ha a krajnai tartománygyűlés elhatározza, hogy ezentul a realiskolákban még egy nyelv tanítását hozza be, ez így magában alig tartozik ránk. Arról meg éppen séggel nem lehetne szó, hogy a magyar kor-

mány valami jegyzékben tiltakozzék ellene. De a zágrábi táviratok fölbresztik a gyanut, hogy a krajnai tartománygyűlés tulajdonképpen csak abban az irányban tett eredményesebb kísérletet, mely Terzatóban kudarcot vallott. Más a szintér, más a forma, mások talán az eszközök is, de ugyanaz a tendencia. A szereplők, akik Terzatóban egy kicsit kompromittáltak magukat, bölcsen a háttérbe huzódtak; az országot, ahol rájuk ismertek, okosan elhagyták; a formát, mely egyszer csütörtököt mondott, sutra dobták, — de a tendenciát új szereplőkkel és új földön mégis érvényesíteni iparkodnak. Mert nehéz azt elhinni, hogy a krajnai tartománygyűlés a gyakorlati élet parancsának akart volna hódolni, amikor a tartományi nebulókat a zengzetes horvát nyelv tanulására is befogja. Kereskedelmi vagy társadalmi szempontok aligha parancsolták ezt a tartománygyűlésre. Ellenben a zágrábi táviratok, amelyek dróton vitték meg a gratulációt a sikerült alkotáshoz, nagyon is világosan elárulják, hogy a horvát nyelv tanításának elrendelése milyen ideát akar szolgálni. Azt az illir hóbortot, amelynek osztrák és magyar földön egyaránt vannak rajongói. S ha az osztrák rendezők magyar területen nem tudtak boldogulni, legalább a krajnai tartománygyűlésben csináltak olyan törvényt, amelyhez a zágrábi hívek magyar földről küldhessék a gratulációjukat. Ez is siker, ha egyelőre csak akadémiák is az értéke. Arra elég jó, hogy a rajongókat a további munkához kitartásra és egyesült akcióra ösztökélje.

S itt válik a dolog jelentőssé. Ma a krajnai területen történik valami, amihez Zágráb gratulál, holnap pedig a horvátok próbálkoznak meg valamivel, amihez Krajnából küldjék a szíves gratulációkat. S ha itt is, ott is sikerül apró eredményeket elérni: akkor az a bolond kísértet már nem mutatkozott hiába. Ha minden kicsi eredményyel

csak egyetlen prozelitát tud magának toborzani az illir kísértet, nyilván nagyon meg lesz elégedve. Mert a kísértetek szükség esetén türelmesek és tudnak várni. Kivált, amikor az idők kedveznek nekik s odaát a dekomponált Ausztriában már némi sikerhez is jutatták. Volna csak eszénél Ausztria, mely ebben a kérdésben csak úgy érdekelve van, mint Magyarország: kétségtelenül minden külön figyelemzetés nélkül is meglátná, hogy kicsoda tendencia dugdossa ki szarvacskáit a krajnai határozathoz. De Ausztria most semmit sem lát. Nagyobb veszedelmekkel szemben is vak, nemhogy azt a tolvajmunkát észrevehetné, mikor az illir hóbort porszemkint tördeli le részét, amelyet Ausztriából megkívánt. Akinek ezer tör járja át a szívet, azzal már igazán nem tud törödni, hogy egy alattomos egér kikezdi a cipőjét. Magyarország pedig a maga szerencséséből helyzetében, ha jól látja is a kis állat szemtelen merészségét, nem vállalhatja magára a figyelemzető szerepét. De meg bolondság is volna, ha Ausztriát az ő ezer baja közt éppen erre akarná figyelmeztetni. Nagyobb veszedelmekre is hiába szól a figyelemzetése.

Am Magyarország tul van az éjjeli órán. Neki már szerencsésen megvirradt s a kísértetek, akik zaklatták, rendre visszabujtak oduikba. A nagy fájdalmi is enyhülni kezdenek, de máskülönbön is minden időben megvolt az a szerencsés természete, hogy az egyik seb fájdalma nem tompította el érzékét a másik sebzés iránt. Magyarország tehát abból a krajnai tünetből a terzatói eset világításában észreveszi, hogy itt mesterséges hálózat készült Laibach, Zára és Zágráb között s az illir királyság hóbortos álmodozói ezen a hálózaton tartják fenn az állandó összeköttetést. S ha éppen a terzatói eset ötletéből kapott is megnyugtatót, hogy az új korszak ellenőrzése ki fog terjedni a ma-

TÁRCA.

Háboruság.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Nográdi László.

Gerle István és Gajdos uram sohasem éltek egymással békeségben.

— Az a Gajdos uram csak olyan túnnáról ideszakadt idegen, ember is, meg nem is, mivel-hogy csak az Ipolyon innen laknak emberek. Így beszélte csufolódva Gerle István uram, valahányszor csak szót ejtett Gajdos uramról.

Hát iszen igaz, ami igaz, tudták azt alsó-felső Ludányban, hogy Gajdos uram apja valahonnan Sztregováról szakadt közibök, a tót hegyek közül, nem is olyan régen, mikor Kőből Andris vagyonát megvette kőtya-vetye áron. Hogy ez is valami suskussal történt, az bizonyos.

A Gajdos uram apja onnan szakadt ide a túnnansó, idegen országból, mert a palóc ember csak így beszél: — Ipon innen lakunk mink magyarok, má' mint emberek, tulnan meg csak tótok, akik csak éppenséggel, hogy vannak.

Csudával is határos az, hogy vannak még tulnan az Ipon. Hát ez bizony csak azon mulik, hogy a palóc igeu kevéssel beéri, de hogy is tenné lábát tulnanra, de hogy is menne oda lakni, aztán igen békeséges is, mivelhogy csak embert szokott bántani, tulnan pediglen, szerinte, nem azok laknak.

Az Ipoly valóságos kínai fal, minden palóc fej pedig egy-egy komáromi erősség, be nem veszi ezt semmi idegen szó, ha át is száll egy-egy az idegen országból, csak csufolódásra használják,

igen: sánta lipták, gödrös csóri, vagy akkor mondja legfeljebb, mikor nagyon haragszik. Csak jó kedvében szokta megsógorozni a tót szomszédját, de ezt is olyképpen ejti, mintha a lovának mondaná: co te co, ami egyébként tótul nagyon mondva.

Tudta azt Gajdos uram is, hogy az apja még tótul köszöntötte az isten jó napját, de már ő kelme palócnek tartotta magát. A felesége is az. Sok szó is esett akkoriban arról, hogy Terebesi Erzsi Gajdos uramhoz ment, de hát aztán csak elhallgattak, mert a Gajdos uram szép portája, meg a cifra, ambitusos háza lenyomta a pajkos beszédek nyelvét s tót Gajdos uram a falu első emberei közé került. Nem is hánytorgattamár a származását senki, csak Gerle István uram.

Miért, miért nem, ő tudja, meg talán Zoráné asszonyom, aki a falu krónikája, ő kelme akképpen vélekedik, hogy Gerle István is szerette volna asszonyának Terebesi Erzsit, de hát Terebesi Erzsi is inkább oda ment, ahol több volt a fő kender, Gajdos uramhoz, bárha Gerle István uramhoz huzott inkább a szive. Ez igaz is lehet, meg nem is, anyai bizonyos, hogy Gerle István meg Gajdos János uramék egymást nem szívelhették.

Imhol a multkor is, hogy kint jártak a mezőben, egy kis semmisségen nagyon is összevesztek. Gerle István uram nézi a maga vetését, minő szépen kihányta a kalászt, Gajdos uram is nézi a magáét.

— Szép biz e' — mondja Gajdos uram.
— Hát meglehető — szól rá Gerle uram.
— Má' hogy a kelmedé nagyon is ritkás, kevés a kalásza.

— De bizony, hogy áldással vagyon ez megteremve, a kelmedé hányt is kalászt, nem is.

— Ehol ni, egy marékba fogva akárhol, hány kalász van, nézzük Gerle István uram.

— Tizenöt, csak kettő satnyácska — mondja kényesen Gerle István.

— Az ám, itt meg husz, ozt' mind eleven — mondja Gajdos uram.

— Az se egészen igaz!

— De ha mondom, igaz az Gerle uram.

— Szébb szemü az enyim, má' most is lefelé konyul a kalász.

— Már az igaz, sárgul is szépen időnek előtte.

— Sárgul a kendé, ne becsémélje a nehéz verejtéki munkámat, Gajdos uram.

— Kend se az enyimet!

— Magamé a föld is, a munka is, ozt' végi legyen, én itthon vagyok, kiáltja Gerle István.

— Hát én hol volnék?

— Hát itt vagyon, de amott tulnan a hazája.

Nagyon haragos mind a kettő s már egy lépést tesznek előre, hogy összeveszzenek itt az isten áldásával gazdag földön, mindent felhánytorgatva meglett emberekhez nem méltóan, mikor megszólal a harang.

Ez aztán szétválasztja őket.

— Diesértessék, mondja, kalapját megbil-lentve Gajdos uram.

— Mindörökké, feleli Gerle István, az öreg harang szól, talám alsó Kőből uram halt meg.

Békeséggel mennek szét, ki-ki a maga útján el, de hát mégse felejtik egyik se a rajta esett sérelmet. Gajdos uram is, meg Gerle István is füstölögve mormol valamit. Szól a harang, de nem imádságon jár az elméjük.

— Rossz ember az a Gerle István, mérges és igazga, — mondja maga elé Gajdos uram s szelíden nézdegéli a széles mezőséget, melyen az

gyar állam egységének egész területére, a zágrábi távlatokon megütődve, megint csak aggodás támad benne. Mert ha a kormány nem találja meg a módját, hogy a titkos hálózat drójtja a magyar határon elvágja: akkor a horvát bán hiába veszi revízió alá a gyülekezési rendeletet s hiába teszi lehetővé, hogy idegen államok lakói vagy képviselői ártó szándékkal tehessék lábukat magyar területre. Az a titkos hálózat elég biztos ut lehet az illir kísértetnek. Éjfél órában, észrevétlenül átsurran a magyar területre és kedvező pillanatban kikezdi a magyar állam egységét. Hiszszük azonban, hogy a kormány nem hunyja le a szemét Terzátónál, hanem nyomon követi a kísértet útját s nem is csak a zágrábi távlatok figyelmeztetéséből ismert rá a krajnai határozathoz. Ha a sokkal ártatlanabb terzatói próbálkozással szemben is teljes fegyverzetben védte meg a magyar állam egységének gondolatát, föl szabad róla tenni, hogy a zágrábi távlatok után a titkos hálózatot is alaposan szét fogja vágni. A magyar határon innen az a drót sehová sem fog elvezetni. Osztrák földön talán igen, de hát ottan veszedelmesebb drótok is keresztül-kasul szelnek az állami életet s egy dróttal több vagy kevesebb, az Ausztriát már nem teszi szerencsétlenebbé. Mi pedig nyitva tartjuk a szemünket és vigyázunk...

BELFÖLD.

A képviselőház ülése. Csak éppen annyian jöttek össze, hogy határozatképes legyen a Ház és meg lehessen szavazni a harmadik olvasásban a tegnapi elfogadott két törvényjavaslatot a kuriai bíráskodásról és az állami népiskolák elhelyezéséről. Hangos volt a folyosó, az ülésterem pedig kongott az őrisségtől, mert senki sem sejtette, hogy a miniszterelnök fog beszélni odabenn. Egyszerre csak megszólltak a villamos csöngtyűk és becsődült mindenki. Éppen akkor jelentette az elnök, hogy a miniszterelnök napirend előtt kér szót:

A miniszterelnök beszéde így hangzott:

Szél Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Boesánatot kell kérnem a t. képviselőháztól, hogy vissza kell térnem a tegnapi ülésben történt egy felszólalásra. (Halljuk! Halljuk!) Pichler Győző képviselő ur annak az interpellációjának, amelyet a Vaskaput-tarifa kérdésében a kereskedelmi miniszter urhoz intézett, indoklásában, amelyet egy hosszabb beszéd kíséretében terjesztett elő, megemlékezett egy külföldi államról — szerinte beavatkozásáról — és megemlékezett oly kifejezésekkel, amelyekre kötelességem

visszatérni, mert azokat szó nélkül nem hagyhatom. (Halljuk! Halljuk!) Nagyon sajnálom, hogy ma kell ezt tennem, de a t. képviselő ur beszédének annál a részénél helyemről elszóliottak és így nem voltam jelen a Házban. Ma azonban — amint a reggeli lapokban a beszédnek szószórinti szövegét olvastam — nagy sajnálattal tapasztaltam, hogy a t. képviselő ur oly kifejezésekkel élt, amelyeket nem hagyhatok szó nélkül és amelyekre ki kell kérnem a t. Ház figyelmét. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselő ur beszélt arról, hogy *Bajorország beavatkozott* ebbe a kérdésbe, és más államok is beleavatkoztak. Ami mindenekelőtt ezt a beavatkozást illeti, a kereskedelmi miniszter ur, aki bizonyára reflektált rájuk...

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Ugy van!

Szél Kálmán miniszterelnök: ... mert megmondta, hogy *beavatkoztak nem történtek*; kérdések tetettek ugyan, de semmiféle beavatkozás senki részéről nem történt. De ez nem indítana engem a felszólalásra. A képviselő ur azonban, midőn ezt a beavatkozást fölemlíti, akkor Bajorországról oly szavakban emlékezik meg, amelyeket komoly megjegyzés nélkül nem hagyhatok és amelyeket vissza kell utasítanom.

A képviselő ur beszél *nevelésügyi eljárásról*, beszél *flagránis szerződéseségéről* és hogy *keresi a tolvajt az, aki tolvaj*. (Mozgás.)

T. képviselőház! Én azt hiszem, ebben a parlamentben senki részéről sem nem helyes, sem nem illő, sem nem parlamentáris ilyen modorban nyilatkozni. (Ugy van! Ugy van!) Egy velünk barátságos viszonyban levő államról pedig éppen a leghelytelenebb dolog így beszélni, arról az államról pedig, amely a mi uralkodóházunkkal való rokonsága által benső szálakkal van Magyarországgal is összekötve, így nyilatkozni éppenséggel nem szabad, nem illik; egy oly államról, amely nekünk az első királynét adta és amely adta a mi megdicsőült királynénkat, akinek elveszte fölött Magyarország örökké keseregni fog, így megemlékezni nem szabad és komoly visszautasítást érdemel. (Élénk helyeslés jobbfelől. Egy hang a szélső baloldalon: *Az a kérdés: igaz-e?* Mozgás.)

Ha szerződéseségéről beszél a tisztelt képviselő ur, tetszett volna azt bizonyítani vagy igazolni; de ő nem igazolta; de ezekkel a kifejezésekkel vádolni egy velünk barátságos viszonyban álló államot vagy kormányt és ilyen szavakkal emlékezni meg róla, ez, nézetem szerint, meg nem engedett, nem helyes dolog és arra nekem visszatérni és a magam részéről ezen komoly kijelentésekkel kellett kísérni. (Élénk helyeslés.)

Én sajnálom, hogy azok a kifejezések itt használtak, mint helyteleneket és meg nem engedetteket, vissza kell azokat utasítanom. (Élénk helyeslés.)

Thaly Kálmán: De Lueger hogy beszél ró-lunk?

isten áldása bőven mutatkozik, leszállván minden talpalatnyi helyre, minden ökolnyai rögre.

A szellő suttogva jár el a kalászközök között s finom sárgás port ver fel, melyet keresztülszó arany sugarával a nyár ragyogó napja. Gajdos uram meg-megáll s végig tekint a mezőn, el, messze, hol mint valami sötét sáv húzódik végig a virágtól tarkálló gazdag réten az Ipoly partját fedő völgy. Ezen is túl néz, hol hegyek emelkednek ki a fülgyi lapályból, kiknek erdővel borított sötétes oldala egybeolvad az aláboruló ég kékjével.

Ott van a *tulnán!* Ki tudja, mit gondol Gajdos uram, a lelkében zug még a Gerle uram szava. A magas hegyek szeliden állnak, mintha felhődarabok lennének.

Zokszó érte Gerle István uramtól, pedig érzi Gajdos uram, hogy ez, ez a talpa alatt élő rög az ő otthonja. A madár is, ha kiszáll fészékéből, ott lesz otthona, hol fészékét megrakja. Egy csipet hegyecske is domborodik már itt elébe, melyen át soha sem tudna menni Gajdos uram, az apja sirdombja.

Ez innesső föld a hazája, ide húzza lelke, ide köti a szive, hát mit hánytorgatja a dolgot Gerle uram? — forgatja magában Gajdos János s haragosan néz arra felé, hol Gerle uram megy. Messzi van már, csak éppen hogy látszik. Elfutja a méreg, hogy szinte neki vörösödik az arca. Gondolkozik: utána megy s megkérdi, mit bánja az ő dolgát olyan nagyon Gerle István. Okolbe szorul a keze s felemeli. Maga se tudja már, fenyeget-e vele, vagy intget, kiabál is és sietve indul meg Gerle uram után...

Gerle István meg Gajdos uram akárhogy is haragudtak egymásra, a gyűlölködés csak megmaradt a maguk dolgának, mert ize mind Gajdosné asszonyom, mind pedig Gerléné asszonyom gyakorta egybe járnak s békeesség van közöttük. Ha Gerléné asszonyomnak egy sütet kelkövász kell, csak átszalad Gajdosné asszo-

nyomhoz, és Gajdosné asszonyom is, ha valamilyen megszorul hamarjában, csak Gerléné asszonyomtól kölcsönöz, dehogyan is mástól. Ritkán esett szó köztüktől az emberek dolgáról, csak hogy torzalkodjanak, majd megbékülnek a raguk kenyerén, mondá egyik is, másik is. De azonban annál többet beszéltek egyéb ügyekről. Gyakorta panaszkodott Gajdosné asszonyom, hogy a fia csak nem néz asszony után, pedig elkélne egy dolgos kéz a házhöz.

Érti vala Gerléné asszonyom a dolgot, tudja is, amit Gajdosné asszonyom is tud, hogy bizony nézett ő kelme fia már asszony után, de hát ez a Gerle István lánya, már pedig len veszélyes volna, ha Gerle uramnak tudtára esnék a dolog. Örömmel nézik a fiatalok egybeuhuzását, szeretetét, kívánsága is a lelköknek, ha lenne a dologból valami, de hát ki száll szembe két háborúskodó emberrel.

Gerle uram csak úgy beszél a Gajdos uram háza népéről: az a tót falamia, az az ideszakadt felemás népség. Gajdos uram se másképp, csak haraggal, mondván: az a kényes had, az a páva falamia, bizony a lánya se jobb.

Ifjabb Gajdos János is szomorúan hallja, meg Gerle Erzsébet is az illetén beszédet, de hogy merne nekik bele szólni az apjuk szavába. Ha egy rozmarin szál van beesve a kis kertbe, tudja ezt úgy is Gerle Erzsébet, honnan jön, kitől való, meg ifjabb Gajdos János is megérti, mit tesz az, hogy a szál rozmarin ott van az Erzsébet keblén egymagában, mikor vasárnap a templomba mégyen. Ritkán eshetik köztüktől szó, hát csak illetéknépp beszélnek.

Most is ime szénagyűjtés vagon a mogyorósi réten a Gerle uram kaszálóján. Az Erzsébet ott gyűjt. Dehogyan is nem tud erről ifjabb Gajdos János, dehogyan is nem. Ő kelme is ott jár a maguk rétyén, mely odaszögell a Gerle uram felé s csak az Ipoly vizmosta száraz árka választja el. Nézi, hogy lehet-e már forgatni, — dehogyan is azt nézi, hisz tegnap vágta le.

Szél Kálmán miniszterelnök: Éppen azért nem szabad itt is!

Következett a napirend. A két törvényjavaslatot a többség megszavazta s hitelesítették a jegyzőkönyvet.

A legközelebbi ülés a jövő héten, pénteken lesz.

A hanyag bizottság. A képviselőház legkényelmesebb bizottsága, a *mentelmi bizottság*, végre, többszörös elnöki figyelmeztetés után ma összegyűlt akkora számban, hogy ülést tarthatott. A bizottságnak első dolga volt, hogy *Klobucsiczky Jánost* ideiglenes elnöknek egyhangulag megválasztotta. Azután *Schmidt Gyula* előadó bejelentette, hogy *Pulszky Agost* visszavonta a *Rakovszky István* ellen báró *Bánffy Dezso* mentelmi jogának megsértése miatt megtett bejelentését. A bizottság tudomásul veszi. Ezután a bíróságok által kikért képviselők mentelmi ügyeit tárgyalta a bizottság.

Schmidt előadó a *Tarnóczy-gyár* ügyét ismerteti, mely miatt *Kossuth Ferenc* és *Rudnyánszky Béla* mentelmi jogát kérte a törvényszék felfüggeszteni. *Rudnyánszky Béla* levélben, *Kossuth Ferenc* szóval tett nyilatkozatot, kijelentvén, hogy sem ügyek vezetésébe, sem a könyvnek vitelébe be nem folytak. A bizottság szótöbbséggel *felfüggesztette* *Rudnyánszky* és *Kossuth* mentelmi jogát. — *Kullmann János* képviselőt a *lőcsei törvényszék* rágalmazásért kéri kiadni. A bizottság zaklatást látván, *nem függeszti fel* mentelmi jogát. — *Csávolszky Lajost* a budapesti törvényszék a *Fortuna* aranybánya alakítása miatt megindított bünyenyítő ügyben kéri ki. *Csávolszky* mentelmi jogát a bizottság egyhangulag *felfüggeszti*. — *Halász Zsigmondot* becület-sértés miatt kéri ki. A bizottság *nem adta ki*. — A brassói törvényszék *Serbán Miklóst* kéri ki, hogy fogházbüntetését leülhesse. — A szegedi kir. törvényszék okirathamisítás, sikkasztás és hűtlen kezelés miatt kéri *Sima Ferenc* kiadását, amelyet a bizottság el is határoz. — *Gróf Forgách Antalt*, *Tisza Istvánt*, *Olay Lajost*, *Bethlen Balázst*, *Kubik Bélát*, *Holló Lajost*, *Légrády Károlyt*, *Nopcsa Eleket*, *Endrey Gyulát*, *Rakovszky Istvánt*, *Zeyk Gábort* és *Ivánka Oszkárt* párba miatt kéri ki a bíróságok, a bizottság szótöbbséggel kiadta valamennyit. — *Sima Ferencet*, fogházbüntetésének kitöltése végett kéri ki a bíróság. A bizottság *Sima* mentelmi jogát felfüggesztette. Ugyanott több rendbeli *zsarolási* ügyben is kiadta a bizottság. — *Lepsényi Miklóst* sajtóüggyben adták ki. — *Mánnich Aurélt* a VIII., IX. és X. kerületi bukott takarékpénztár fel-számolói jelentették fel becület-sértés miatt. A bizottság kiadta. — *Forgách Antalt* személyes szabadság megsértése miatt szintén kiszolgáltatták.

Püspöki konferencia. A katolikus püspöki kar holnap délelőtt tíz órakor konferenciát tart a budavári primási palotában. A konferencián *Vaszary* Kolos bíró hercegprímás elnököl. A katolikus püspöki kar nagy része már ma délelőtt megérke-

Észre veszi felső Tótyi Borka, oda is kiált, hogy tán fészket keres.

— Azt bizony, mondja vissza, de nem márdárfészket.

— Hát minőt te? kérdi Csizi Verona.

— Tán bizony hangyafészket, majd ad az apud, csak lópd az időt, kötekedik alsó Bódi Tera.

Nem is érti azt ki se közülök, hogy mit keres, csak Gerle Erzsébet. Jobban az arcára húzza a fehér napellenző kendőt, ne lássák, hogy borul lángba a rózsás arca, el is fordul kissé, de azért látja, hogy csak őt nézi az a valaki onnan túlról. Ki tudja, mire fordulna a beszéd, ha nem jönne Gerle István uram a rétt aljából. Már messziről kiabál: — siessetek, ne renyhélkedjétek, minden szálát összeszedjétek, itt lesz az este.

Kiérzik a hangjából, hogy bosszus ökelme, még jobban meglátszik arcán a harag, hogy oda ér. Semmi se tetszik neki. Tótyi Borkát megszidja, mer' nem jól fogja a villát, összetöri a száraz szénát. Bódi Terának is kijut a szidásból, mer' mindig nevet. Csizi Veronának bosszusan kapja ki kezéből a greblénylőt s maga mutatja meg, miként kell tartani, hogy egy szál szénára se bujjon ki a fogak közül. A tulajdon édes magzatát is korholja, mert kis közt fog maga el.

Hát nagyon haragos ökelme, pöröl, veszedekid, de látszik, hogy más nyomja a lelkét. Nem is marad köztük sokáig, nagy sietve hazafelé indul...

— Asszony, — mondja otthon, hogy az udvarra ér, — hónap törvénybe megyek Gyarmatra, má' egyszer megtanítom a Gajdos falamiát.

— Má' megint veszedelem, — szól az asszony szeliden.

— Veszedelem hát, — feleli indulatosan Gerle uram, — az hát, lássa, aki csinálja.

— Ki bántotta kelmedet, csak nem Gajdos uram?

zett Budapestre. A konferencián a püspökök csaknem kivétel nélkül részt vesznek; ma délig csak a beteg Schuster Konstantin váci és Zalka György győri püspök moniettek ki magukat. A folyó ügyek elintézése után a püspöki kar vita tárgyává fogja tenni, hogy minő állapottól foglaljon el a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslatak az egyházi szónoklatokat illető pontjánál.

A katolikus autonómia. A katolikus autonómiát szervező kongresszus 27-es bizottsága ma délután gróf Szapáry Gyula elnöklete alatt folytatta tanácskozásait a kilences bizottság javaslata felett. A 9. §-t a következő szövegben állapították meg:

A katolikus vallás-, tanulmányi és egyetemi alapok, valamint a katolikus nevelés- és oktatásra tett alapítványok kezelése a katolikus önkormányzatnak joga. Addig is, míg az önkormányzat ezen jogát érvényesítheti, ezen állapot törzsvagyonának sértetlen fenntartása és helyes jóváhagyása és azok jóváhagyásának előmozdítására befolyást gyakorol és ennek fogantatására céljából ezen alapok költségvetésének és zárszámadásainak megállapítására a jelen szerződés . . . §-ai értelmében befoly.

Gróf Szapáry Gyula elnök az ülést 6 óraor berekesztette. A javaslat többi szakaszainak tárgyalását a bizottság holnap délután folytatja.

Beszámoló. Barabás Béla, a gyomai kerület képviselője, 11-én beszámolóbeszédet mond Endrődön. Fogadására a lakosság nagy előkészületeket tesz.

A kuriai biráskodás a főrendiházban.

Budapest, május 5.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága ma négy óra hosszat tartó ülésben tárgyalta a kuriai biráskodásról szóló javaslatot és általánosában, majd részleteiben is változatlanul elfogadta. A klerikális főrendek álláspontját gróf Zichy Nándor és Steiner Fülöp székesfehérvári püspök fejtegette és esőséds felszólalásuk arra enged következtetni, hogy a katolikus főpapság és a néppárt főrendi hívei nagyobb akcióra nem készülnek a törvényjavaslat ellen és ennél fogva biztosra vehető, hogy a nagyfonságú törvényjavaslat ezáltal a plénumban sem fog komoly ellenzést találni.

A bizottság ülésén báró Vay Béla elnök, a kormány tagjai közül jelen voltak: Széll Kálmán miniszterelnök, dr. Flósz Sándor igazságügyi, Wassics Gyula közoktatásügyi és gróf Széchenyi Manó ő felsége személye körüli miniszterek. A bizottság tagjai közül a főrendiház alelnökén kívül jelen voltak: gróf Bánffy György, Czorda Bódog, Dániel Gábor, Karap Ferenc, gróf Keglevich István, Laszkáry Gyula, Lechner Ágoston, báró Majthényi László, Ribáry József, Szabó Miklós, Steiner Fülöp püspök, gróf Szapáry István és gróf Zichy Nándor.

Az elnök megnyitván az ülést, felemlíti, hogy

— No, hát no engem ugyan nem, de bántotta a fődét, a vagyont, csak nem hagyom, hogy kitorjon a magaméból.

Aztán elbeszéli Gerle uram, hogy a káposztási dűlönél egy lépésnyit elszántatott a földjéből Gajdos uram. Be is ültette már, de ki is hánytja egy szálíg belőle a káposztát, az utolsó meg Gajdos uram felé szállt, kis hijja, hogy el nem érte.

— Hát erről majd a törvény tesz, nem a szécsényi, hanem a gyarmati, kiáltja Gerle uram. Ludányban ugyan nem marad meg élő a tót Gajdos falamiából. Ha a törvény nem lát igazat, majd látok én, — pattogja, miközön erősen ütögeti eszímájával a földet.

Szakasztott így beszél otthon Gajdos uram is.

— No asszony, mondta, holnap nagy nap lesz, mer' Gerle István megint belém kötött, ma kétszer is. De most rajta veszt Gerle István uram, majd igazat tézzen a gyarmati törvény, így beszél haragosan, aligönvást mondja ki a szókat, olyan indulatos. Megy is mindjárt, maga készít el mindent, az új biráskodás nézdegéli, a négy pejt akasztja elébe, mert illik, hogy így menjen, ez is tézzen majd egy kis billenést az igazság serpenyőjén.

— Nagy dolog leszén, — mondja Gajdos uram s haragos tekintettel néz fel a ragyogó égére.

• Csak éppen hogy ütődik a napugár koronája onnan a Karancs boglyos oszaca mögöl. Friss hajnal van, olyan harmatos, illatos, melyen a madarak énekelnek, a bágadt fűszál fölemeli harmatgyöngyös szálacsakját, a virág kinyitja titkos kelyhét, a hangyák sűrögnek-forognak a maguk országja utján, a méhek zsongnak s már egy-egy kényes lepke is megbillenti tarkán himzett szárnyát. Olyan ragyogón hasad a hajnal s a pirkadó fény éppen oda sűt a Gerle uram cifra-csós kis kertjének kapuiába, a honnan szokta

a mai ülés napirendjére kitűzött törvényjavaslat, néhány szakasz kivételével, azonos a főrendiház által 1896-ban letárgyalt és a választások feletti biráskodásról szóló törvényjavaslattal s így célszerű volna most csak az ujonnan abba felvett szakaszoknak tárgyalására szorítkozni; Gáll József jegyző megjelöli a kérdéses szakaszokat.

Gróf Zichy Nándor: Hosszasabban kifejti, hogy a törvényjavaslataban foglalt intézkedéseket, még ha eltekint is a lelkeskedő papságra vonatkozó rendelkezésektől, veszélyeseknek tartja s óhajtja, hogy a törvényjavaslat 8. §-ának 9. pontja, a 170. és 171. §-ok a szövegből kihagyassanak.

Széll Kálmán miniszterelnök nagyérdékű hosszabb beszédben fejtegeti, hogy az annak idejében felhangzott óhajoknak eleget teendő, az országgyűlési képviselőválasztásoknál előfordult visszaélések megszüntetése végett az igazoló bizottság intézményét hozta be a képviselőház, amelynek tagjai bírói eskütételre is kötelezettek. Ennek következménye az volt, hogy a választások elleni panaszok száma csökkent.

A kormányt politikai okok késztették e törvényjavaslat betervezésére s nézete szerint ezen törvénynek azon oknál fogva fűdvs hatása lesz a választási visszaélések megszüntetésére, mert azok felett egy teljesen független bírói testület t. i. a Kuria fog biráskodni, ez megnyugtatót fog nyújtani minden irányban. A neheztelt szakaszokban foglalt határozmányok állami érdekből kívánatosak, minthogy a szószekeken pártérdekből való agitáció nem lévén összeteszethető a pap által mint magán egyén által világiak gyülekezetében elkövetett cselekményeivel, a szószekeken elkövetett büntetendő cselekményért mint pap vonandó felelősségre, míg ellenben, mint magán személy cselekedeteiért csak oly felelősséggel tartozik, mint minden más állampolgár. Az állam jól felfogott érdeke tehát a szószekeken elkövetett cselekményért a vétkes papot megbüntetni, ezt tennie kell minden felekezetre való tekintet nélkül; s így világos, hogy miután az nem egyes felekezet ellen irányul, a római katolika egyházra nem vonatkozhatik. Az állam azonban arról a jogról, hogy a vétkes pappal a büntető hatalmának egész súlyát né éreztesse, soha le nem mondhat, sőt kötelessége a szószekeken elkövetendő tiltott cselekvény ellenében határozottan a büntető törvény egész súlyával fenytetni a törvény ellen cselekvő papot. Kéri a törvényjavaslat változatlan elfogadását.

Steiner Fülöp: A törvényjavaslat 3. §. 9. pontja, s a 170., 171. §-ai a katolika egyháznak az alkotmány és a törvény által biztosított jogait támadják meg. Nem az állam, hanem az egyház egyedül van hivatva a szószekekről elmondott beszédet bírálat alá venni belétekére nézve, mert bekövetkezhetnek oly idők és beadathatnak oly törvényjavaslatok, amelyek az egyház tanaival ellenkeznek, ezt az egyház megakadályozni

köteles, ha hivatásának megfelelni akar. Ha az erre irányuló veszélyekről az egyház hibeit figyelmeztetve, őket ez irányban oktatja, az egyházhöz való ragaszkodást öregbiteni törekednek s ha ezért a ténykedésért büntetettnek, ezen eljárással az egyház jogaiban támadtatnak meg; ezért kéri ezen szakaszok kihagyását.

Széll Kálmán miniszterelnök: Távól van a kormánytól az a ólzat, hogy az egyház belügyeibe avatkozzék, hanem az államrend fenntartási jogából eredő kötelezettsége megvédeni azt akkor is, ha az egyházi közegek részéről támogatik meg az s valamint nem engedhető meg a választások jogtalan befolyásolása, vesztegetés, hivatali erőszak által, épp úgy nem engedhető meg, hogy az egyházi hatalom erkölcsi befolyása ily befolyásokra használtsk fel; az ilyenmő ténykedés nem marad meg tisztán az egyházhöz tartozó körben, hanem átosap az oda nem tartozó politikai viszonyokba való avatkozásra.

Egyház és állam mindenki saját hatáskörében működve, együttesen vannak hivatva a honpolgárok anyagi és szellemi jólétét előmozdítani. Az államnak nincsen ugyan joga az egyház belügyeibe avatkozni, de igenis van joga, sőt mulasztathatlan kötelessége az állam érdekében politikai agitációk ellen, ha azok szószekekről követtetnek el, büntető hatalmának igénybe vételével, az ez ellen vétőket sújtani. Ezen jogáról az állam soha és semmi körülmények között nem mondhat le.

Gróf Zichy Nándor: Csak annyiban van eltérő nézetben a miniszterelnöktől, amennyiben nézete szerint a lelkes, ha a büntető törvénybe ütköző cselekedetet követ el, a törvény egész súlyával sújtatik itt tehát nem csak arról van szó, hanem oly speciális esetről, amely csak egy bizonyos, a büntető törvényekben nem tiltott cselekményre vonatkozik.

Steiner Fülöp püspök: Iméltelen hangsúlyozza, hogy a szószekeken mondottakat csakis az egyház bírálhatja el, abba az állam nem avatkozhatik, mert az erkölcsi rendét nem az állam, hanem az egyház állapítja meg. Ami egyéb a büntető törvényekkel ütköző cselekedeteket illeti, azokat az egyház nemcsak hogy ki nem zárja, hanem maga részéről is kárhoztatja.

Gróf Keglevich István: Nem nagy lelkesedéssel fogadta 1896-ban, épp úgy mostan e törvényjavaslatot; de miután attól mint preventív törvénytől sokféle visszaélés megszüntetését reményli, elfogadja a törvényjavaslatot. Egyebekben a nézetét a következőkben terjeszti elő: a visszaéléseket illetőleg azt hiszi, hogy azokat nem a plutokrácia fogja elkövetni, hanem az ahhoz nem tartozók, akik érdekeik kielégítését ez uton elérni vélik. A hatalommal való visszaélést a törvény nagyrészt lehetetlenné teszi, míg az egyházak ellen védelmi állást foglal el.

Báró Majthényi László: A törvényjavaslatot úgy tekinti, mint egy oly eszközt, amely a behábo-

ökelme nézni az arra menőket minden reggel, megszólítva még a kis boecikat is.

A nagy kapu két szárnya nyitva vagyon, az udvaron éppen most száll a kocsira Gerle uram. Egy szót se szól, csak haragosan neki csap a lovainak s még a fejét is félre fordítja, mikor a Gajdos uram háza előtt elmegy. Nem is veszi észre, hogy a Gajdos uram portájából kocsinyom van a porban. Ebből tudhatta volna, hogy Gajdos uram már megelőzte.

— Gyü, te gyü, — mondja Gerle uram, majd lassabban vissza felé. Megy is a két ló, mint a szélvész s mikoron kisűt a nap, már az aranyocsi kapaszkodónál vagyon. Itt egy kissé meglaszítja a menést s szétnéz.

— Békességés minden, csak az ember haragos, mondja. Hát mér' is haragos?

Bizony nem kap feleletet, ha csak a daloló madaraktól nem, kik magasan repülve, de onnan is a rét füve közül egyaránt dicsérik az istenadta meleg napugarat.

— Gajdos uram kereste, mér' bántja a másót, okoskodik tovább magában. Egy araszt föld — de az is föld.

— Még is érdemes-e ezért pörösködni? mondja Gerle uramnak valaki.

— Hát érdemes-e, nem-e, mindegy má'. Gyü, kiáltja.

De oztán megint csak szorosabbra fogja a gyeplőt.

— Hát érdemes-e ezér' törvényt keresni? faggatja Gerle uramat a lelkiismerete. Lám az állat megér, csak az ember haragos a másíknak.

Már össze-vissza jár a Gerle uram esze, maga se tudja merre, oda is eljut, a hová nem akarja, a Gajdos uram portájára. Ott van Terebesi Erzsi. Kissé megbosszankodik, hogy ez jut az eszébe, el is pironkodik miatta, hiszen hát Terebesi Erzsi is asszony, de az ő asszonya se utána következő. Ozt' olyan látva vagyon, hogy

nem mindenki asszonyának terem olyan virág-szála.

— Mér pörlekedjen hát a Gerle, meg a Gajdos had? Itt aztán valami jut eszébe, rá se mer Gerle uram gondolni, nagy mérgeesen csap a lovak közé, de látszik, hogy nem haragos ő kelme.

— Majd bizony, mondja, hogy a tót Gajdos had egybe menjen a Gerle haddal, nem leszen ebből semmi. S ezen úgy elgondolkozott Gerle uram, hogy szinte csak akkor ébredt fel a gondolataiból, mikor a feketeréti fordulónál élébe tűnt Gyarmat a sok fényes gombos tornyával. Oda néz, hol a többi közül magas bádog fedélvel a törvényháza emelkedik ki, de valami békés szelidég ömlik el az arcán, mintha nem is haragudnék már. . . . *

Ugy délutánra hajolt már a nap, mikor Gajdos uram a négy lován kikanyarodott Gyarmatról a topolyafás országútra.

— Hát ezzel tartoztunk a nagyhegyi boszorkánynak — mondá igen nagy nyugalommal, de aztán utána veté egy kis bosszusággal, a napot bizony elloptuk szépszerivel.

Két oldalra tekintgetett s maga se tudta miért, de olyan igen nagyon tele volt a lelke jó kedvvel.

— Egy kiesinyég majd megjíjed mégis Gerle uram, gondolkozék, ha meghallja, hogy Gyarmatra gyöttem. S örül Gajdos uram lelke, elgondolván Gerle uram ijedelmét, alig is bir az örömevel.

— Legalább alábbhagy a veszekedéssel, mert Gerle uram veszekedő, izgága ember.

Elgondolkozik erre Gajdos uram s már bánja is, hogy törvénybe nem ment Gerle uram ellen. Bánja is, meg nem is, maga se tudja, hogy lett volna jobb, talán így, talán úgy, forgatja az elméjét, de mégis úgy gondolja, hogy legjobb lesz, ha estanden ér haza. Legalább el le-

rut megszüntetni hívatva van, s szerződés természetével bir, amelyet egész terjedelmében megtartani kell; ez okból azt általánosságban és részleteiben elfogadják.

Báró Vay Béla elnök, miután szólásra senki sem jelentkezett, részleteiben felolvastatja a törvényjavaslatot, amelyet a bizottság változtatás nélkül elfogadott s elhatározta, hogy ilyen alakban ajánlja elfogadásra a főrendiháznak.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, május 5.

A nagy tragédia közeledik befejezéséhez. A semmitűző elkészült a vizsgálattal s most már csak a döntés van hátra, amelyről a legkülönbébb találgatások vannak forgalomban. A revíziót ellenzők táborá azzal iparkodik hangulatot kelteni a revízió ellen, hogy szélteiben-hosszában híreszteli, hogy a kormány maga is ellenzi azt, mert fél annak súlyos és veszedelmes következményeitől. A semmitűző előadója már elkészült jelentésével s úgy lehet, még e hónap 20-án, de legkésőbb 25-én meglesz a döntés.

Ma érkezett távirataink a következőket jelentik:

Páris, május 5.

Goury a képviselőház mai ülésén meginterpellálta Freycinet hadügyminisztert, hogy miért függesztették fel Duruy tanárnak az *Ecole polytechnique*-ben tartott történelmi előadásait.

Freycinet hadügyminiszter: Minthogy Duruy cikket írt Dreyfus érdekében, hallgatói tüntetést rendeztek ellene. (Zaj a szélső baloldalon.) Az iskola igazgatója megróttá a diákokat és felfüggesztette a tanár előadásait, ami gyakran megcsúszik. A miniszter helyesli az igazgató eljárását. Az igazgató tapintatosan és erőlesen járt el a rend fenntartása érdekében. (Zajos közbeszólások.)

Freycinet a láрма miatt, amelytől nem tud szöveget jutni, lelép a szószékről.

Goury szemére veti a hadügyminiszternek, hogy helyesli a tanulókat rendetlenkedését. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Páris, május 5.

A kamara radikális-szocialista csoportja elhatározta, hogy nyomban a semmitűző döntése után felszólítják a kormányt, hogy a vizsgálat eredménye alapján állapítsa meg kinek-kinek a felelősségét és tegye meg a kellő bírósági lépéseket.

Hir szerint Ballot-Beaupré csütörtökön átadja jelentését Mazeau semmitűzők első elnöknek.

het majd fordítani a dolgot, ha arra kerülne a sor. Be is áll az aranyosi kocsmá állásába, ahol egy kicsit megkapathatja a lovat.

Itt áll még akkor is, hogy Gerle uram oda ér. — Egy icce bort, mondja Gerle uram, hogy belép az ivóba, de aztán majd a torkán akad a szó, hogy Gajdos urat meglátja. Egy iccével, szól még egyszer nehezen s csak úgy álva marad. De hamar, sürgőztök.

Gajdos uram se tudja, hova legyen, szólna is, meg nem is, várná is, hogy Gerle uram szóljon, de aztán még is csak ő kezd a beszédet.

— Honnan, Gerle uram?
— Innen csak, mondja, hát kelmed merre?
— Merről inkább Gerle uram, én is csak innen, dolgom vót egy kicsiny.
— Nekem is, mondja kis vártatva Gerle uram.

E közben megérkezik az icce bor s Gerle uram is leül az asztal más végére.

— Nekem is, szól Gajdos uram.
— Telik ebből, tolja odébb az üveget Gerle István, maga is közelebb húzódik s lopvást kémleli a Gajdos uram arcát, mert gondol valamit, de hát nyugodt az s békés.

— Orvost vittem volna, mondja Gerle uram, a lányomnak.

— Má' minek?
— Egy idő óta olyan sáppadós, nézze meg csak te kelmed is a képes ábrázatját, aztán meglátja, — ez a baj.

— No bizony kelmed is ember, ne tartsa kelmed az ablak között, úgy bán vele, mint a bece-bece boceival. Keményebben a lelkem lányomat, oszt' nem lesz baj, mondja Gajdos uram, de az esze másutt jár, nem hisz a Gerle uram szavába, mondja is:

— Tréfál kelmed Gerle uram, szemernyi baja sincs a lányának.

— Hisz kelmed, avagy nem, de úgy vágyon, azé' voltam Gyarmaton, erősödik Gerle István.

Róma, május 5.

A *Tribuna* holnap megjelenő száma szenzációs leleplezéseket fog közölni a Dreyfus-affér eddig ismeretlen titkairól. Hogy elébe vágjon a közlemény nyilván nyomon követő demantiknek, a *Tribuna* előre hangsúlyozza, hogy értesüléseit közvetlen forrásból merítette.

Panizzardi állítólagos távirata, — így szól a közlemény — amelyben 1894. november 2-án értesítette kormányát Dreyfus letartóztatásáról, nem telegramm, hanem *siffrivóztott* levél volt, amelyet *Paléologue* kibetűzött és lefordított. *Sandherr* ezredes jelen volt a *Quai d'Orsay*-n, amikor ez a hiteles fordítás készült. A francia vezérkar tehát tudott az eredeti titkos irásról, amelynek helyébe később hamisítványt csempészték.

A bordereaut a német nagykövetség elzászi származású portásánál tették le. A portás jelentést tett a bordereauról. Közben Esterházy jött a portáshoz, egy dossiért hagyott ott, amelyet másnap átadtak a német nagykövetségnek. Amikor aztán Esterházy legközelebb találkozott Schwarzkoppennel, azt kérdezte tőle, hogy megkapta-e azt a bizonyos dolgot? Schwarzkoppen azt felelte, hogy igen, a nélkül, hogy tudta volna, hogy mást kapott, nem azt az iratot, amelyet először tettek le a portásnál.

A *Matin* leleplezései után Schwarzkoppen azt mondotta barátainak:

— Ez az én emberem!

A bordereaut később darabokra szakgatták. A francia vezérkar Esterházy utján hamis okmányokat akart eljuttatni Schwarzkoppenhez, de Esterházy valódiakat adott át a hamisítványok helyett.

A *Cette canaille de D...* Dubois ismert kémsre vonatkozik.

A 125. számú modellt, amelyről *Pellieux* tábornok azt mondotta, hogy 1895-ben nem ismerte, már 1891-ben általánosan ismerték.

A *petit bleu*, amely Esterházyknak volt címezve, nem Schwarzkoppen írta, hanem tollba mondották egy valakinek, akinek leleplezése igen nagy esemény lesz.

Panizzardinak és Schwarzkoppennek sok levele van Esterházytól.

Az egész afférnek *Boisdeffre* tábornok volt a lelke.

de hát észleli már, hogy valamit neszel Gajdos uram a dolgából, tartaná is magát, de bizony se-hogy nem tud haragosan nézni.

Öreg estére fordul az idő, hogy hazafelé indulnak. A felszállásnál így szól Gajdos uram: — Üljön kelmed ide, legalább nem alszunk, azt majd elhajtja a kocsis.

Gerle uram megcsóválja a fejét, de aztán mégis csak enged s odaül Gajdos János mellé. Egy darabig hallgatnak, de a jó gyarmati bor mégis csak szólásra készíti őket.

— Kelmed is haragos volt a multkoriban, mondja Gajdos uram.

— Vót oka az embernek rá, mondja Gerle uram.

— Kár hánytorgatni a más ügyét-baját, minek száját adni a falunak. Kelmed mindég keres valamit.

— No, hát no, ne izetlenkedjünk má' szól kisértatva Gerle István, kend se rossz ember, én se leszek rosszabb.

— Ez a rossz gyerek is, mondja Gajdos uram, még az is a kend portájához húz — tán nem is hiába mondta, hogy sáppadós a lánya, mer' — mer' hát má' csak kimondom, szeretik egymást... De meg is kötöm rossz eszontot, veti utána Gajdos uram, de kiérvék beszédéből a nagy szeretete.

Gerle uramnak erre úgy tetszik, mintha a Gajdos uram mindenszávára egy-egy rózsza temett volna s mindenki oda szállott volna a kedves lánya képes orcájára. Nagyokat dobban a szíve s megfedlekézik egészen a gyarmati utjáról, odahajol Gajdos uram felé s úgy suttogta: soh'se kösse Gajdos uram, csak hagy szereze a portámat, meg a lányom is, úgy, úgy Gajdos uram. — Aztán a feje ott is marad a Gajdos uram vállán, talán a bortól, talán a lelke nagy szeretetétől.

Páris, május 5.

A Havas-ügynökség jelenti: *Lebret* igazságügyminiszter a *Temps*-ban tegnap közölt interjú tárgyában a *Patrie* egyik munkatársa előtt nyilatkozatot tett, amelyet a *Patrie* nem közöl híven. *Lebret* azt mondta, hogy nincs mit változtatnia a szenátusban tett nyilatkozatain; korántsem volt az a szándéka, amelyet neki tulajdonítottak, tudniillik hogy a Dreyfus-ügyben az ítélet megsemmisítését kéri és ezzel a folyamatban levő revíziót meghiusítsa. Ami azt a lehetőséget illeti, hogy később kéri az ítélet megsemmisítését, csak annyit mondott *Lebret* a *Temps* munkatársának, hogy a kormány, ha fölvetik ezt a kérdést, foglalkozni fog vele.

Páris, május 5.

A *Droit de l'Homme* jelenti:

Gróf Münster nagykövet hajlandó kiszolgáltatni *Henry* ezredesnek több fontos levelét, amelyeket az öngyilkossága előtt *Schwarzkoppen*nek írt, ha a francia kormány kívánja.

Páris, május 5.

A *Figaro* mai számának élén a következőket közli:

Sokan azt kérdezik tőlünk, vajjon befejeztük-e a semmitűzők vizsgálatára vonatkozó közleményeinket. Nem fejeztük be; folytatni fogjuk, de bizonyos okmányokat még most nem közölhetünk. Kis türelmet kérünk olvasóinktól, akik várásukkal semmit sem fognak veszíteni, mert sok nagy meglepetést tartogatunk számukra.

Páris, május 5.

A *Gil Blas* jelentése szerint a semmitűzők e hónap 20-ika előtt fogja meghozni ítéletét, ellenben a *Gaulois* azt állítja, hogy az ítélethozatal e hónap 25-én lesz.

HIREK.

Budapest, május 5.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Viktória királynő nyolcvanadik születésnapja. Május 24-én lesz nyolcvan éve, hogy Viktória, Anglia királynője született. Ezt a rendkívüli évfordulót nagy ünnepekkel üli meg az angol nép, amelyeknek színhelye Windsor lesz. A legérdekesebb száma lesz a programnak az a nagy díszmenet, amelyben London előkelőségei a királynőnek bemutatják hódolatukat. Valamennyi résztvevő 6-angol díszruhában jelenik meg. Az ünnepség egy napig fog tartani.

— Stockholmi követünk Budapesten. Gróf *Wodzicki* János stockholmi osztrák-magyar követ és meghatalmazott miniszter pár nap óta Budapesten időzik. A lengyel származású diplomata nagy barátja az irodalomnak és most két éve, mikor a nemzetközi hírlapíró kongresszus Stockholmban összeült, fenyves lakomát adott a kongresszuson megjelen magyar írók és hírlapírók tiszteletére.

— A királynő emléke. *Nauheimből* jelenti tudósítónk: Erzsébet királyné tiszteletére tegnap délután emléktáblával jelölték meg a *Kracht Villát*, ahol a királyné hat hétig tartózkodott. A fekete márványtáblán ez a felírás van:

ITT LAKOTT
1898. JULIUS 16-TÓL AUGUSZTUS 20-IG.
Ő FELSŐBB
ERZSÉBET
CSÁSZÁRNÉ ÉS KIRÁLYNÉ.
† GENF, 1898. SZEPTEMBER 10.

A leleplezés nagy ünnepek között történt. *Wörner* polgármester többek között szép beszédet tartott.

— Küldöttség a kultuszminiszternél. *Battyán* községnek egy küldöttsége tisztelettel ma a képviselőházban *Wlassics* Gyula kultuszminiszternél. A küldöttség, amelyet *Ortutay* Gyula országgyűlési képviselő vezetett, arra kérte a minisztert, hogy a jelenlegi állami iskola helyiségét, mely szűknek bizonyult, államköltészen javíttassa ki, illetve, ha lehetséges, új épületet építtessen. A miniszter megígérte, hogy a jövő iskolai évre új helyiségről gondoskodik.

— Szabolcska Mihály papsága. *Szabolcska* Mihályt, a jeles költő-papot, aki évekig élt Erdélyben mint fellalusi lelkész, az erdélyiek megint visszakívánják. Mivel dr. *Barótk* György, a volt szásvárosi lelkész püspök lett, megürösedett a szásvárosi második papi állás és erra *Szabolcska* Mihályt jelölték.

— **Báró Atzél Béla előadása.** Báró Atzél Béla, aki a társadalmi élet fellendítésére mindig új meg új eszmékkel lép föl, ismét nagyméretű kezdeményezésére vállalkozott. Az ő hatalmas koncepciója az, hogy a fővárosi tőzszevárosában 250 holdnyi területen egy *országi központi sporttelep* létesüljön, amely a testedzés minden fajtájának művészi izléssel berendezett kellemes és alkalmas otthonát ad. Báró Atzél Béla ideája számára már megnyerte az illetékes hatósági tényezők támogatását és most azon fáradozik, hogy a nagy nyilvánosságot is megnyerje eszméjének. E célból a Budapesti Újságírók Egyesületében (Kerespet-ut 17. I. emelet) hétfőn, a hó 8-án délután négy órakor szabad előadást tart, melyre az egyesület elnöksége a fővárosi sajtó valamennyi munkáját és az ügy iránt érdeklődő közönséget meghívja.

— **Terefere a kioszk miatt.** A kereskedelemügyi miniszter kurtán és furesán bánik el a fővárossal nemcsak a villamos ügyekben, hanem amint az alábbi eset is tanuskodik erről, a kioszkügyekben is. Mert ilyen is van és pedig nem mentőképpen a millenáris kiállításra, ami pedig — amint a miniszter mondja — rég volt, olyan régen, hogy talán már igaz se volt. Akkortájtban nagy felfordulás volt a Városligetben. A fákat kivágták s némely épületet is elmozdították a helyéről, hogy elférjen a sok csarnok. Ezek között volt a fővárosnak az a kioszka is, amit a Széchenyi szigetre építettek. Ez a Stefánia-utra került s ott áll ma is. Vissza se kívánja a főváros a régi helyére, de azért mégis fölírta a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy adjon a kioszk megbolygatásáért valamiképp, több mint tízezer forint kártérítést. A miniszter pedig azt felelte, hogy nem ad, mert a kiállítás számadatai már le vannak zárva. Ez az ügy kétféle szempontból is érdekes. Az egyik az, hogy a főváros kártérítést kér, pedig nincs kára. A másik pedig az, hogy a miniszter nem ad pénzt, mert már visszatette a zsebébe a bugyellárist s nincs kedve még egyszer utána nyulni. Ez se éppen elégséges ok arra, hogy ne fizessen az ember.

— **A mentoni Erzsébet emléké.** Rövid távirat alapján már a multkor megemlékeztünk arról az ünnepségről, amelynek keretében a *mentoniak* az Erzsébet királyné emlékének szentelt monumentumot leleplezték. Most érkezett meg ottani tudósítónk levele, amelyben a következő új részletek foglaltatnak. Az emlékmű leleplezésére egész Mentone kivonult. Nyolc *szociális* munkásegylet külön tette le hódolatát. Félőtkor délután kezdődött az ünnepség az osztrák himnusszal, amely után a zenekar az *Isten áldd meg a magyart* játszott. A himnusz hangjaira fölállott a polgármester és levette a kalapját, követte őt ebben az egész publikum. Erre fölállott a kivonult 27-ik gyalogezred tisztikara, a tisztek *levették csákóikat*, s ebben az ünnepélyes hangulatban hallgatták végig a katonai zenekar játszott magyar himnuszát. A polgármester után a városi hatóság fölkerésére *Salamon Ödön* kollégánk emelt szót. Hangsúlyozta, hogy mint otthon, úgy ott is a szegény nép garasáiból emelkedett a nagy királyné szobra, az a királyné, aki úgy szerette a szegényeket. Végül a mentoniakat és a franciákat éllette, nagy tetszés közepette. Utána *Henry Gréville*, a világszerte ismert írónő lépett az emelvényre s elszavaltá ódáját.

„Erzsébet királynénak, a mártírnak, rózsza kell, (így kezdte szavazását és a talapzatra piros rózsacsokrot tett.) Erzsébetnek, az anyának fehér virág kell, amelyet éjjel koporsóra tesznek, (letesz egy fehér rózsacsokrot.) A magyar királynénak olajág kell, a béke jelvénye, amelylyel megvédi az annyira szeretett magyar népet! (letesz egy olajfa-ágat.) Végül gróf *Gurovski* főkonzul köszönte meg a királyi nevében a szép megemlékezést, mire az egész közönség ünnepi rendben elvonult.

— **Új professzor a kolozsvári egyetemen.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Pósta Bélát*, a magyar Nemzeti Múzeum érem- és régiség-tárá örét, a kolozsvári *Ferenc József tudományegyetemen* a régészet nyilvános rendes tanárává nevezte ki.

— **Megdöcsört őrszem.** A mult héten hírt adtunk róla, hogy *Károly Lajos* főherceg bécsi palotájában egy katonai-őrszem lelőtte *Verichá* kérészt, aki a katonai felszólítására nem igazolta magát. Az ezredparancsnokság szigorú vizsgálatot rendelt el s mint most Bécsből táviratozzák, felmentette, sőt megdöcsörte az őrszemet, aki egészen szabály szerint járt el. A közlegénynek ezredparancsban adták tudatára a dicsőretet, amikor ezredével Bruckba indult.

— **Házasság.** *Feuerstein* Izidor Miskolcra eljegyezte *Fereman* Terike kisasszonyt, *Feuerman* Ignác zaskói földbirtokos leányát.

— **Májusi tél.** A tavasz kezdi alaposan felültetni a könnyenhivőket. Olyan hűvös van, hogy már hidegnek is beillik s míg itt irkálunk, a hátunk mögött téli nőtát dudorász a fűtött kályha. Hozzá a ma még hideg, olmos forma esett, olyan márciusi forma. Nem komoly a május, mint a hogy nem volt komoly a január meg a december se. Azonban nemcsak nekünk van pörös ügyünk vele, hanem például Bécsnek is. Azt telefonálják onnan tülről, hogy a hőmérő közel jár a fagyponthoz. Triesztben meg éppen tél van. Egész éjjel hullott a hó, a rügyező gyümölcsfák jó része belepusztult ebbe a tavaszi tréfába s a Karszt valóságos vad téli világ. Csupa hó. Akik lemennek a kék ég alá, dideregnek nézik a jeges, havas sziklákat... S Karlsz-bádban is fáznak s fázni fognak még sokáig, mert tegnap este óta szakadatlanul hull a hó. A mi persze nem igen kellemes mulatság, ha az ember fürdővendég.

— **A kintasított Petrovics.** A liliputi dinasztiaik közt a legérdekesebb a *Petrovics*-familia, amely a fekete hegyek szálas legényei és kecskéi felett uralodik. Ez a dinasztia sokat beszélt magáról. Most megint hírbe került, amennyiben egyik reményteljes sarjadékát, *Petrovics* Blazót kiutasították Szerbiából. *Petrovics* Blazó, *Nikita* fejedelem öccse ugyanis évekket ezelőtt összejordult fejedelmi rokonával, minnek következtében kénytelen volt Montenegrót elhagyni. Erre egynehány hívével Szerbiába emigrált s a szerb kormányok állandó anyagi támogatásában részesítették őket. A legutóbbi *Zsadoszki*-ügyből kifolyólag indítatva érezte magát a szerb kormány *Petrovics* Blazótól az eddig nyújtott segínyt megvonni és felszólította őt, hogy Belgrádot hagyja el. *Petrovics* Blazó mint utólag kiderült, *Zsadoszki* belgrádi követtel egyetértőleg *Milán* főhadparancsnok és a szerb kormány ellen agitál. *Petrovics* Blazó családjával Oroszországba fog utazni, s egyelőre, míg ki nem utasítják, ott üt tanyát.

— **Öngyilkos gimnazista.** A tulságos érzékenységre ma halálba kergetett egy tizenégyéves gyerekmembert. *Munk* Adolf, harmadik osztályos gimnazista ma este szülőinek *Eszterházy*-utca 5-ik szám alatt levő lakásán halántékon lötte magát. A lövés zajára gyorsan összefutott a ház nép, de a szerencsétlen fiún nem segíthettek: pár pernyi szenvedés után meghalt. Az édesapa, amikor fiát átlót halántékkal megpillantotta, elájult és csak nagysokára nyerte vissza eszméletét. A házbeliek azt beszélik, hogy a fiu cigarettázott és a szülői a napokban keményen megdörgölték. Ma azután titokban ismét rágyújtott egy cigarettára, de az édesapja rajtakapta és szigorúan megbüntette. Az apa e szokatlan szigorúsága annyira elkeserítette, hogy gyereke gondolkodásával a halál után vágyakozott. Kivette édesapja revolverét a tarsolyból, megtöltötte és egy jól irányzott lövéssel halálos sebet ejtett önmagán. Mások azt hiszik, hogy tulságos érzékenységének valami reménytelen gyermekszerelem volt a tulajdonképpeni oka.

— **Véres párbaj Debrecenben.** Debrecenben — mint levelezőnk írja — sulyos kimenetelű karpárba ment végbe *Ady* Endre, a *Debrecen* segédszerkesztője és *Geréby* Pál kereskedő, tartalékos huszárhadnagy között. A párbajra csekély jelentőségű színházi összejáratkozás adott okot. A segédke *Ady* részéről *Falk* Rikárd és *Sipos* Béla hírlapírók, *Geréby* részéről pedig *Dalmj* Barna joghallgató és *Ráosz* hivatalnok voltak. A fegyverbírásg által megállapított sulyos feltételek mindkét félre nézve szomorú következményekkel jártak, amennyiben mindketten nagyon sulyos természetű fejjárgást kaptak, különösen *Ady*, aki néhány hétig lesz kénytelen az ágyát őrizni. A felek nem békültek ki.

— **Új igazgatóné.** *Sopronból* táviratozza tudósítónk: Az evangélikus egyház iskolaszékének a mai ülésén *Isak* Maria asszonyt a közegyi felsőbb leányiskola igazgatónőjévé választották meg. Az új igazgatóné ezelőtt az aszódi leányiskolának volt a vezetője.

— **Hajó a zátonyon.** A milánói *Florino* Supatino társulat *Adriatico* nevű gőzöse tegnap *Porto-Collario* mellett nagy ködben zátonyra került. *Cagliari*-ből az *Aetna* gőzös kiment a szerencsétlenség színhelyére. A hajó kiszabadítása eddig még nem sikerült.

— **Gyógyszertárak államosítása.** Dr. *Zöldi* János, Békésmegye főorvosa a belügyminiszterhez terjedelmes emlékiratot nyújtott be, amelyben a gyógyszerárak államosítását javasolja. *Zöldi* beható érve-vellem emeli ki az államosítás előnyét. A miniszteriumban a bevándyví részletes tanulmányok tárgyava lottak.

— **Gróf Zichy Jenő Münchenben.** Gróf Zichy Jenő holnap délután Münchenbe utazik, ahol ázsiai expedíciójáról tart felolvasást. A felolvasás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. *Zichy* Jenőt nagy óvatianban készül fogadni a müncheni magyar egyesület.

— **Orvosok nyugdíjintézete.** Amin az ország több ezer orvosa régóta hasznatlan fáradozik, megcsinálták az orvosok nyugdíj- és segélyegyletet a magyar közlekedési vállalatok orvosai, habár egyelőre csak szerény körben. Ez az orvosok nyugdíjintézete hétfőn, május 8-án tartja első évi közgyűlését, melyen az igazgatóság be fog számolni a humánus intézmény eddigi életéről. A vasuti orvosok nyugdíjintézete 180 taggal alakult meg s már 265 tagot számlál. Vagyona még alig 10.000 forint, de azért már több rokkant tagját, három orvosit özvegyet és árva gyámoltott. Az évi nyugdíj azonban oly csekély, mindössze 200 forint, hogy a választmány annak gyors felmérése iránt egy tanácskozó bizottság kiküldését fogja kérni a közgyűléstől. Megemlítjük, hogy az első magyarországi orvosok nyugdíjintézete elnöke, dr. *Stáhl* Ferenc fővárosi orvos, diszelnökei pedig dr. *Csáry* Lajos miniszteri tanácsos és dr. *Eischer* Gyula professzor. Az intézet keddi közgyűlését a keleti pályaudvar érkezési oldalán levő királyi pavilonban fogja tartani s azon szívesen látja azokat az orvosokat is, kik a nyugdíjintézetnek nem tagjai.

— **Hurkakállítás.** A budapesti hentesek úgy együttesen törekvő társaság — úgy látszik. Elhatározták, hogy a jövő őszszel élelmiszer-kiállítást rendeznek Budapesten s erre meghívják a vidéki henteseket is. Tehát a híres, nevezetes hentes díszatiúk fölvonulnak a vidékről is. *Benigni* Samu Kolozsvárról, a kolbászkirály és ugyancsak kincses Kolozsvárról *Rignát* Sándor, a szalonnanarec, meg a híres brassíasi, szebeniek, debreceniek... Csak azt nem igen tudjuk, hogy miket fognak kiállítani. Kolbász, aztán újra kolbász, aztán hurka, hurka... Ezek a hatalmasságok, beleszámítva a budapesti keresztény Pórszász dinasztiaik, meg a zsidó *Weil* családját is, meg minden kisebbrendűket, minden ötlet nélkül dolgozgat föl számunkra a sok szép hus soványát, kövérjét. Egyik ugyanazt csinálja, amit a másik. Voltaképpen általános szafaladét eszünk, csak hogy különböző husokból különböző töltelékben. A forma ugyanaz, pedig éppen ebben a dologban nagyon lényeges a forma. A francia s még a német is, aki pedig úgy általánoságban teljeséggel nem válogatós, szíz és százfélékben tudja földolgozni a húst a hentesboltok számára. Ha ezekben a boltokba bemegy az ember, a szímmel jóllakik. Olyan kivánatos, olyan csodálatosan tisztá, étvágygerjesztő minden. És mennyiféle... A mi hentesboltjaink pedig mind egyformák, akárcsak a kisebb vendéglők, a melyekben egy és ugyanaz az étlap — s még az ortografiai hibák is rajta. Ha ez a kiállítás valami haszonnal jár a hentes-ségre ebben a tekintetben, hasznát látják — a hentesek, mert manapság már úgy állunk a hentesmenével, hogy ha háromszor végig eszünk, megunjuk s egy esztendőig megint nem kérünk belőle.

— **Az anya és öt gyermeke.** *Bogya* István cipész feleségét, aki hétfőn öt gyermekével megszőkött *Illés*-utcai lakásából, ma megtalálták egy *Attila*-utcai szállóban. Az anya mindjárt hétfőn megszállt a szállóban és ma sem ment vissza az urához, hanem gyermekeivel együtt az édesanyjához költözött.

— **Házilózás.** *Ditrich* Antal pénzügyigazgató-sági számvevő tegnap 63 éves korában meghalt. Halálát özvegye, szül. *Szakács* Irma és négy fia gyászolja. Temetése holnap szombaton lesz a Fő-utca 76. szám alatti házból.

Wattay *Poroszkay* Etelka, *Wattay* *Felbárt* Miklós neje április 30-án 49 éves korában Nagy Becksereken elhunyt.

Pollák Károly, az üszögi fűtőház főnöke, a hó 2-ikán elhunyt *Susine* Gyurgenyovácon. A megboldogult negyven évét töltött vasuti szolgálatban s általános tisztelnek örvendett.

Fásár helyi Jánosné, született *Ripóly* Julianna a hó 2-ikán 85 éves korában Mátészalkán elhunyt.

— **Váltóhamisító díjnak.** Tegnap délelőtt a Magyar Országos Központi Takarékpénztárban egy fiatal ember jelent meg s egy 732 ft 49 król, meg egy 132 ft 15 król szóló üzleti elszámolási ívet mutatott be kifizetés végett. Az egyiket a *Kohlmann* és *Kohn* szeszgyárgyáros cég szerepelt. Az aláírás gyanusnak tűnt föl, a miert is megkérdezték a céget, amely a dologról mit sem tudott. A hamisítót délután nyakonszípték. A rendőrségnél *Scheiber* Oszkár nagykanizsai születésű tizenkét éves diáknak vallota magát s beismerő vallomást tett. A bűn útjára tevő fiatal ember azzal védekezik, hogy másfél év óta állás nélkül van, s így akart pénzhez jutni.

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám. Gőz- és kádfürdők. Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Interviewk rab-újságírókkal.** Tavaly márciusban nagy fölfordulás volt Milánóban: valóságos forradalom tört ki, amelyet ágyúszóval és szuronyos támadással lehetett csak elfojtani. A forradalmat a sajtó néhány organuma szította, ezeknek szerkesztőit és munkatársait elfogták a szök azóta börtönben ülnek. Egyrészt országgyűlési képviselő volt, de megfosztották őket a mandátumuktól. A rab-újságírókat most meglátogatta a börtönükben *Barzilai*, a híres irredentista képviselő s a következőket írja az *Italiában* a tapasztalatairól:

Chiesi és *don Albertario* a finalborgoi fegyházban vannak. *Chiesi* rabruhát visel, de megengedték neki, hogy a szabállyal eltérően megnevezhesse szakállát. Nem igen panaszkodott, sőt azt mondta, hogy elég jól bánnak vele. Az utóbbi időben több novellát és egy regényt is írt, melyek Milánóban fognak megjelenni. Csak egy kellemetlen napja volt: március 14-ike. Akkor ugyanis híre terjedt, hogy a politikai elítéltek kegyelmet kapnak és *Berardi* főfogházfelügyelő a belügyminiszter jóváhagyásából meg is erősítette a hírt, de csalódtak, mert reményük füstbe ment.

Mialatt *Barzilai Chiesi*vel beszélt, *don Albertario*, az elítélt pap közeledett feléjük és mosolyogva szólt hozzá:

— Aki a rabokat meglátogatja, az kegyes cselekedetet mivel! Ő — ugymond — nyugodt, mert reméli, hogy nem sokára megkegyelmeznek neki. Hivetől egy remekművet üzent kelyhet kapott, melyet akkor fog először használni, mikor kiszabadulása napján hálaadó misét mond. Gyakran ír levelet, hanem a börtönigazgató alaposan meggyomlája azokat.

De Andreis képviselő és *Carlo Romussi* hírlapíró az alessandriai fegyházban ülnek. Mindkettő fegyencruhát visel és fájdalmas benyomást tesznek a szemlélőre. Őket is nagyon elkésettette a március 14-iki családó remény. Egy cellába vannak elzárva, melynek asztala csakugy roskadozik a könyvektől. *Romussi* maga is írt egy könyvet a börtönben, melyet *Scottinak*, a fegyház igazgatójának ajánlott. Az ajánlás így hangzik:

Scotti lovagnak, aki jelen volt ennek a műnek születésénél, azon reményben, hogy mennél hamarabb felmondja neki a lakást — ajánlja a szerző:

Romussi.

Romussi már új mű irásába is kezdett a 16-ik század írkusairól. *De Andreis* az *X-sugarakról* írt egy nagy értekezést és jelenleg *Galileiről* ír könyvet. Mind a kettő rossz színben van és bár jó az ellátásuk, fanyar mosolylyal így szóltak:

— Ennivalót, igaz, de étvágyat nem ad a kormány! — Mióta fogságban vannak, *kilenczernél több levelet kaptak.*

Mikor *Barzilai* elbucszott tőlük, lelkesedéssel így szóltak hozzá:

— Mondja meg elvtársainknak ott a szélsőbaloldalon, hogy a mi sorsunk ne akadályozza őket céljuk megvalósításában, ők csak dolgoznak és ne törődjenek velünk, még ha ilt rohadnánk is.

Turati a pallanzai fegyházban látogatta meg *Barzilai*. Ő is rossz színben van, de azért szorgalmasan fordítja *Byront*. Arra a kérdésre, hogy érzi magát, így felelt:

— Hát csak úgy, mint egy állat, akinek rendszeren adnak enni.

Ő is azt üzent bajtársainak, hogy ne törődjenek vele, hanem tartsanak ki a kitűzött cél mellett.

— **A városatyák önérzete.** Az antisambrirozásról szép leckét mondott fel Berlin városatyáinak sokadalmá. Búszkén, porosz élel dobtá oda a császár miniszterének, hogy Berlin városának képviselői még akkor sem keresik fel a minisztert az ő hivatalában, ha a kormány sérelmet követ el Berlineben. Ők — ugymond — soha nem jelennek meg a miniszter előszobájában, egyenesen tartják a hátszobájukat és hajthatatlanul ragaszkodnak a jogaikhoz.

Mindez abból az ötletből esett meg, hogy a berlini városi képviselőtestületben valaki indítványozta egy küldöttség kiküldését a kormányhoz abból a célból, hogy megtudják, minő oknál fogva nem hagyta helyben a kormány *Kürschner*nek főpolgármesterré történő választását. Az erőteljes határozatot, amelyet föntebb közöltünk, 71 szóval hozták 29 ellenében.

— **Öngyilkos gimnáziumi tanár.** Lembergben ma *Bialoszkorszi* gimnáziumi tanár, a büntető törvények elnökének a fia, öngyilkosságot követett el. Borotvával elmetesztette a nyakát, de még idejekorán észrevették és sebet bekötötték. Amikor ápolója rövid időre elment a beteg ágyától, a tanár leugrott a második emeletről. Az öngyilkosságra az adott okot, hogy *Bialoszkorszi* visszautasított egy párbajra való kihívást és ezért a segédök őt lovagias elégtételadásra képtelennek mondták.

— **Pardon!** Tavaly nyáron irtunk egy kis cikket arról a fura eseményről, hogy báró *Königswarter Petőfi* névre keresztelte a lovát. Kaptunk is egy magyarázó levelet, de ez bizony édeskeveset enyhítette azt a fura elnevezést. Most a király-díjra nevezett lovak között találkoztunk egy *Pardon!* nevű lóval. Ez a *Pardon!* nem egyéb, mint a volt — *Petőfi*. A gazdája megváltoztatta a nevet. Ez szép, előzékeny és szellemes dolog volt tőle. Utóvégre is el kell gondolnunk, hogy ez a ló hosszú bocsánatkérése egy uri embernek, aki belátta, hogy félrelépett s most azt mondja, hogy: *Pardon!* És habár nem világrengetően fontos ügy volt az a *Petőfi* elnevezés, hanem inkább csak kellemetlen, nekünk magyaroknak, a báró szépen, finoman és elmélen tette jóvá a hibáját. Nekünk meg némi legéltétlünk lesz az, ha majd a *finis*hél a turkózságság a szokásos riadó lármával biztatja előre a *Königswarter*-lovat, azt harsogva, hogy: — *Pardon!*

Vagyis az ezerfejú közönség, a verseny-program, a verseny-tudósítás, a totalizátor, szóval mindenki egyre bocsánatot fog kérni a báró finom ötletéből kifolyólag, amelyért a franciák már rég megbocsátottak volna minden bünt. Egyébként mi sem haragszunk.

— **Meggyilkolt gyermekleány.** Bécs külvárosában, az ottakirngi kerület egyik pincéjében tegnap egy kis leány holttestére bukkantak. A kis leány testét a gyilkos rutul megsemmisítette. A borzalmas büntető áldozata *Winter Mária*, ötéves leányka, aki hétfő óta eltűnt szüleinek a lakásáról. Az orvosi vizsgálat szerint a gyilkos beteges kéjvágyában ölte meg az ártatlan teremest. A gyany *Kopetzky József* asztaloslegényre irányult, aki a pince szomszédságában lakik. Az asztalost rögtön letartóztatták, de kihallgatása eredménytelen maradt, mert szivgyörsöt kapott. Ma kihallgatták *Kopetzkyt*, aki előbb mindent tagadott, aztán pedig beismerte, hogy tud a szürnyű gyilkosságról, de neki semmi része sincs abban. Zavart vallomása ugyan eléggé ellene bizonyít, de ő azért egyre azt hangoztatja, hogy a kis lányt egy másik asztalossegéd csalta a pincébe és az gyilkolta meg. *Kopetzky* bűnösségét kétségtelenül bizonyítja a kabátja, amely tele van vérfoltokkal, továbbá az, hogy *Muzil* nevű társát nem engedte a pince felé menni. Ez a *Muzil* különben azt mondja, hogy ő május 1-én látta egy fiatal embert a pincéből kijönni, akinek a szemleírása teljesen ráillik *Kopetzkyre*. Holnap délután szembesítik *Kopetzkyt* *Muzillal*. A gyilkost ma délután átszállították az ügyészséghez. Az ártatlan áldozat édesanyja fájdalmasan csaknem megőrül, ágyban fekszik és folyton kis leánya nevét kiáltja.

— **A szerelem — sötét verem.** *John Balfo* ur szerelmes volt *Eva Peterson* kisasszonyba. A kisasszony azonban nem viszonzotta a szerelmet a megfelelő hévvel, annyira nem, hogy egymásután kétszer mással kísértette magát haza és nem *John Balfóval*. *John Balfo* ezek után bosszút lihegett, revolvert vett magához és rálőtt a kontra szerelmesre, nemkülönben *Eva Petersonra* is. Azonban a maga újait lötte agyon a szerelmesek helyett. Mindez peccig csak annyiban számíthat némi érdeklődésre, a mennyiben *John Balfo* tizenhét esztendő s, *Eva Peterson* pedig tizenégyesztendő nőske. Mindekettön jeles tanulói egy newyorki iskolának.

— **Elfogott betörők.** Ma éjjel *Szabó Imre* 1877. számú rendőr az István-úton cirkálva, a *Sachs és társa*-féle fűszerüzletben világot látott. Betekintett s három toprongyos alakot látott az áruk között forgolódni. Mikor az *Arena*-utról két rendőr érkezett, *Szabó Imre* bement velük a boltba s ugyanakkor egy alak az üzlet utcai ablakán kiugrott, akit az egyik rendőr rögtön nyakon csipett. Társát egy szekrényből húzták ki, a harmadikat a ház egy félreeső helyén találták meg. Mind a hármat bekisérték a főkapitányságra. A betörők *Bodenstein* Rudolf esztergályoslegény, *Bárány Sándor* napszámos és *Krejcsik József* napszámos.

— **A magyar fürdők érdekében.** Az idei balneológiai kongresszus *fürdőtörvényjavaslatot* fogadott el, amelyben állami kamatbiztosítás mellett fölveendő hitelről van szó, a magyar fürdők fölvirágztatása céljából. A képviselőház tegnapi ülése folyamán az országos balneológiai egyesületnek egy küldöttsége, melynek tagjai voltak: dr. *Taufer* Vilmos, dr. *Bókai* Árpád, dr. *Lóv* Sámuel, dr. *Papp* Samu, *Smalovszky* Valér és *Édeskúthy* Jenő, tisztelgett *Szell* Kálmán miniszterelőknél, továbbá *Lukács*, *Hegedűs* és *Daranyi* minisztereknél. A küldöttség a kormány tagjainak memorandumot nyújtott át, amelyben kifejtte a magyar fürdők érdekében foganatosítandó rendszabályokat, kéri a fürdőtörvényjavaslat végleges szövegének, a kivánt hitelnek megkönnyítését állami kamatbiztosítás útján és hogy a javaslat mielőbb törvényerőre emelkedjék. A miniszterek megígérték támogatásukat.

— **Sztrájk a varrógépgyárban.** Az *Első Magyar Varrógépgyár Részvénytársaság* öntő-osztályának a munkásai ma abanahagyták a munkát, a nélkül, hogy követeléseikre az igazgatóság választ bevár-

ták volna. A munkások ötven százalékos béremelést követelnek. Az igazgatóság ma tartott ülésén elhatározta, hogy a munkásokkal, tekintve túlzott követeléseiket, semmiféle tárgyalásba nem bocsátkozik.

— **Iskolai hangverseny.** Az V-ik kerületi állami felső leányiskolában holnap, szombaton, este 6 órakor hangverseny lesz *Hackl* Lajos tanár, karnagy vezetés alatt. Hangverseny után a növendékek francia szundarabot adnak elő.

— **Megostromolt takarékpénztár.** Aradról telegrafálják: A polgári takarékpénztár felszámoló bizottságának határozata folytán, a rendelkezésre állott 280,000 forintból ma visszafizették a betevőknek pénzüket ötven százalékát. A kifizetés reggeltől estig tartott és a pénztáraknál egész nap óriási tolongás volt. A város 84,000 forint betétet kapott vissza.

— **Robbanás egy hajón.** *Tournai* közelében, a *Scheldán*, tegnap egy hajó gőzkazánja szétrobbant. Az óriási légnemomás, amely a robbanás következtében támadt, három munkást leröpített a hajóról. Megesonkított tagjain nagy távolban estek le a partra s valószínű, hogy hármanuk kívül még egy asszonyt és több gyermeket is megölt a robbanás.

— **Körözött család.** A *zürichi* rendőrség körözvényben tudatta a budapesti főkapitánysággal, hogy *Linker* Ernő kereskedő 4000 frankos váltóhamisítással elkövetett csalás után megszökött. *Linker* magas, szőke hajú és vörös bajszú férfiú.

— **Mindenki figyelmébe.** *Erenyi* Béla szabad-szállási gyógyszerésznek sikerült a legmakacsabb viszketeg és sűrű minden fajta ellen egy olyan készítményt előállítani, amely orvosi körökben is általános meglepetést keltett. A készítmény neve *Ichtiol-Salicil*. E szer hathatós ereje által elmulasztja az összes bőrkütségeket, ótvart, nagyon ajánlható izzadás ellen is a test bármely részén. A fenti bajokban szenvedők érdekében még csak azt jegyezzük meg, hogy ezen *Ichtiol-Salicil* készítményt posta útján mindenki magának beszerezheti a kizárólagos készítő címén: *Erenyi Béla gyógyszerész Szabadszállás 99. szám (Pestmegye).*

Egy királyi bohém.

— Hetedik Frigyesről. —

A minap jelentek meg *Koppenhágában* *Holten* tábornok emlékiratai. Ez a *Holten* tábornok már csak azért is érdekes ember, mert három király udvarában szolgált, mindnek a pletykáit tudja, mindenket alaposan megfigyelhette.

A három király: VI. *Frigyes*, VIII. *Keresztély* és VII. *Frigyes*. Ez utóbbinak adjutánsa volt.

A király — írja — nem szeretett mosakodni. Félt a víztől. Valósággal hősiesség kellett végeznie, míg ő felségét rá tudtam bérni, hogy reggel a kezét megmossa. Néha épp akkor léptem be a királyi termekbe, amikor ő felsége az asztal körül szaladgálva menekült komornyikja elől, aki a mosdóvízzel kergette.

Ő felsége — írja más helyen — abban találta örömet, hogy a leghihetlenebb hazugságokat adta be környezetének. Az adjutánsainak kellett a legtöbb ilyet meghallgatniuk, úgy hogy egyszer az egyik képből kikelve mondta nekem:

— Többé nem akarom meghallgatni a király törtékeit. Ezei ott tetszett a dolog, de most már meguntam, mert nagyobb hazugságot, mint aminőt ma mondtok el, úgy sem tud többé elmondani!

A szolgák — beszéli tovább *Holten* tábornok — a királyt semmibe se vették. Mondhatott, amit akart, rá se hederítettek. Egyszer a király *Frederiksborg*-ból *Koppenhágába* lovagolt. Utközben megszólította a lovasát:

— Kiszáradt a torkom, adj bort!

— Még csak az kéne!

Nem adott neki.

Amikor közel érték a városhoz, újra megszólította a lovasát:

— Adj bort!

— Nincs!

— Akkor te itadd meg!

— Igenis, én ittam meg!

Azán halkán szólt oda a lovas a körülülte állóknak:

— Csak nem adok neki, hogy részegen érkezék meg a városba!

Ugyanezt a lovasát máskor is összeszidta a király, mire az önérzetesen vágott vissza:

— Érdemes is ebből akkora dolgot csinálni!...

Tegnap este részeg voltam, de hiszen felséged is gyakran részeg!

— Ebben igazad van — felelte nyugodtan a király.

A király nagyokat ivott. Ha egyedül volt, ez még nem lett volna nagy baj. De ha vendégei érkeztek, akkor úgy berugtak valamennyien, hogy lepedőben kellett őket hazacipelni.

Volt VII. Frigyesnek — balkézről — felesége. Ez a hölgy mint divatárúsnő jó hírű volt, mint hölgy ellenben rossz hírű. Később a *Dauner* grófnő nevet kapta, s akkor szegény szüleit segítte. Egyszer a király Holten tábornokkal kilovagolt. Az országoton egy rongyos öregasszonnyal találkozott, aki barátságosan integetett feléjük.

— Ismeri ezt az asszonyt? — kérdezte Holten-től a király.

— Nem én.

A király nyugodtan szolt:

— Az anyósom.

Ugyan mit vehetett komolyan ez a király, ha a királyságát se vette komolyan!...

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Tisztelt látogatóimnak

az irántam tanúsított pártfogásukért a viszonzatlanság köszönetemet nyilvánítom.

Kivárdai Barcsy Antalné,
szegedi közszakálás Jónő.

F. évi május hó 1-6-áig

Med. dr. Huszár Miksa

bőr- és külső betegnek rendel 2-4.

Király-utca 53. sz.

Olcsó lakások Budán.

II. Fő-utca 51. számú négyemeletes bérházban augusztus 1-re. Gyönyörű kilátás a pesti Duna-sorra. Modern komfort, előszéri beosztás, személy- és családifit, villany- és gázvilágítás, villamos- és propeller-közelkedés. Érbérad **DR. METZLER GUSZTÁV** ügyvéd d. u. 3-6 között IV., Zöldfa-utca 12. szám alatt. (Telefon-szám 60-47.)

FŐVÁROS.

(*) **A Kossuth-mauzóleum és a Kamermayer síremlék.** A mérnöki hivatal ma terjesztette be a tanácsához a Kossuth-mauzóleum és a Kamermayer-síremlékre kiírandó pályázat feltételeit. A Kossuth-mauzóleumra 150.000 forintot irányoz elő. Csak magyar állampolgár pályázhatik, és a pályamű stíljére semmiféle kikötést nem tesz. A pályázat határideje hat hónap. Az első díj 2000 forint, a második díj 1500 forint, a harmadik díj 1000 forint. Az első díj nyertesét egyúttal a kivitellel is megbízzák. A Kamermayer-síremlékre 12.000 forint van előirányozva. Pályázati határidő három hét, esetleg, amennyiben az emlékek ez évi november 1-re nem kell elkészülnie, három hónap. Az első díj 400 forint, a második díj 250 forint és a harmadik 150 forint.

(*) **Eladó telek.** A *Wesselényi-utca* meghosszabbítása folytatán a 76. hithözesség temploma és iskola mellett egy 78 négyzetöölnyi terület lett szabad. A hithözesség négyzetöölent 200 frtot ajánlott föl a telekért, amelyet iskolája kibővítésére akar felhasználni. A telekeladó bizottság azonban 300 forintot kér négyzetöölent. A *pénzügyi bizottság* mai ülésén *Radóca* János azt javasolta, fogadják el a hithözesség ajánlatát, mert hiszen az a kis telek önálló építkezésére ugy sem használható. De meg tekintette kell venni azt is, hogy itt kulturális célról van szó. *Földny* Géza a mellett van, hogy 300 frtot adják oda a telket, mert a meghosszabbítandó utcát amugy is a fővárosnak kell megvaltatnia. Ha azonban később a telek megszűnik kulturális célokra szolgálni, kötelezzék a hithözséget annak a különbözethez a megterítésre, amennyivel a telek négyzetöölé ma 300 frtnál többet ér. *Sigray Pál*, *Fülöp Károly*, *Schweizer Márton* felszólalásai és *Devecsi Del Medico* műszaki tanácsos fölvilágosító szavai után a bizottság abban állapodott meg, hogy az ügyet visszahagyja az ügyosztálynak az elhibázott szabályozási terv korrigálása végett. Remélhető, hogy az ügyosztály mihamar elvégzi feladatát, mert a *Wesselényi-utca* új torkolata mai állapotában éppenséggel nem válik a főváros díszére.

(*) **A lipótmezei vasút építése.** A kereskedelmi miniszternek a lipótmezei vasút ügyében a fővároshoz intézett leirata alapján a Közuti Vasút Társaság bejelentette, hogy a vasút folytatásának építését ma megkezdi. A tanács a bejelentést nem akarja tudomásul venni, mert a miniszter leirata dacára is megmarad azon az állásponton, hogy a fővárosnak joga van a vasútvonalnál olyan irányt választani, amely a főváros érdekeinek kedvezőbb. A kereskedelmi miniszter részéről most megállapított vonalmentén a kisajátítások 220.000 forintba kerülnek, míg a főváros mérnöki hivatala részéről proponált vonalvezetés alig kerülne 50.000 forintba. A tanács e miatt újból fel akar írni a miniszterhez, hogy az ügyről kellő tájékoztatást szolgáltatson.

(*) **A nagy-körtuti villamos kiterjesztése.** A városi villamos vasút tudvalevőleg arra törekedett, hogy a nagy-körtuti hálózatait a Margit-hidig kiterjeszse. Az építési terveket a közmunkatanács

április 28-án tartott ülésében elfogadta, a főváros tanácsa pedig tegnap tárgyalta és egyúttal megadta a helyhatósági építési engedélyt. Az őszszel tehát a nagy-körtutól átszállás nélkül lehet a Vigszínházhoz közlekedni.

(*) **Adóvégrehajtás a főváros ellen.** A székes főváros közönségét apró tartozások miatt kezdik zaklatni. A zaklatók között első helyen áll az adófelügyelőség, amely 1890. óta majd minden félévben erélyes sürgetésekkel kéri a fővárost az ingatlanai után járó adóhátralék lefizetésére. A legutolsó felszólításban azzal fenyegetődzik az adófelügyelő, hogyha a főváros a 2005 forintra rugó hátralékát rövidesen le nem fizeti, *kénytelen lesz* ellene, mint késedelmes adófizető ellen *törvényesen eljárni*.

(*) **Utóanevek.** A fővárosi tanács fölhitva a kerületi előjáróságokat, hogy a névtelen utóakról terjeszzenek be kimutatást, a mérnöki hivatal pedig utasította, hogy adjon neveket az utóaknak. A tanács fölhívásának mind a két fórum eleget tett. A mérnöki hivatalra azonban többek között ilyen nevetéses neveket adatott az utóaknak: *Ruhatár*, *Csiz*, *Veréb*, *Cinogé-utca*. A középítési bizottság mai ülésén *Gerlóczy* Károly erélyesen felszólalt a furcsa utóanevek miatt és azt indítványozta, hogy bízzák külön bizottságra az utóak elnevezését. *Kléh* István viszont egyes történelmi nevek illetékelten szerepeltetése ellen kelt ki. Van ugyanis utóánk, amely *Czillei* s *Radezky* nevét viseli. Senki sem tagadhatja, jegyzi meg *Kléh* László, hogy a magyar törtérianak vannak sokkal nagyobb alakok, akikről utóakat lehet elnevezni. A bizottság hozzájárult *Gerlóczy* indítványához.

(*) **Uj házak.** A lakhatási engedély kiadását attól teszik függővé, hogy mikor került tető alá az illető ház. A dolgot azonban rendesen megnehezítette az, hogy senki sem tudta precize megállapítani tulajdonképpen, mikor is jut tető alá valamely épület. A közmunkák tanácsa ma kimondta, hogy az ideiglenesen behajazott épületek tető alá jutottaknak tekintendők.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Arnoldson Sigríd.** Olyan képet öltött ma este az *Operaház* nézőtere, mintha csak a téli szezon kellő közepén tartanánk! A zsufolásig megtelt házban egyúttal láthattuk ismét a fővárosi társaság összes zenekedvelőit, az előkelőségeket és szokat a szép asszonyokat, kik operai közönségünk fiziognomiáját alkotják. Az irtózató zápceres szíves közreműködésével *Arnoldson* Sigríd ünnepeit neve vitte végbe ezt a csudát, akinek előkelő művészetét annyian szeretik és csudálják Budaposten. *Mignon* című szerepében ismét tapsolhatunk ösmert remek alakításának, amely csupa egyszerűség, lélek és átszellemlült igazság, — és az összes *Mignonok* közül a „leggoetheibb.” A többi szerep a régi kezeken volt.

** **Novelli Budapestben.** Ermeti *Zaccaninak* két izben való budapesti vendégszereplése erősen felkeltette a színházi közönség figyelmét *Olaszország*nak egy másik művészi nagysága, *Novelli* iránt, aki sokak állítása szerint nemesak méltó versenytársa *Zaccaninak*, de még felül is mulja ezt. A múlt őszön csakis repertoire-nehézségeken mult, hogy *Novelli* nem mutatta be magát a budapesti közönség előtt, de most már bizonyos, hogy alkalmunk lesz az olasz színpad első drámai művészetét Budaposten látni. A *Vigszínház*, mint értesülünk, a jövő őszre már meg is kötötte *Novelli* budapesti vendégszereplésére a szerződést s a művészt október végén több estén át vendégszereplni fog a *Vigszínház* színpadán.

** **A Bajazzók Debrecenben.** *Abrányiné* asszony tegnap másodszer lépett föl a debreceni színházban. A *Bajazzókban* Nedda szerepét énekelte zsufolt ház előtt. Sikere még fényesebb volt, mint a *Cremonai hegedűsben*. A madárdal után percekig hangzott a taps és a felvonások végén összesen harmincszor hívták a lámpák elé. Tónói szerepét is vendég énekelte: *Dalnoki* Viktor, a széphangu, fiatal bariton, aki jövő októbertől kezdve *Relle* Iván pozsonyi társulatához szerződött. *Dalnokit* szintén melegen fogadták és főleg a prólóg után megtapsolták. *Abrányiné* a tapson kívül szebbnél-szebb virágokértéket kapott. *Komjáthy* János társulatának a tagjai közül legjobban kitüntette magát *Rubos*, aki Szilviót hűvel énekelte.

** **A Vigszínház vezetői körton.** A *Vigszínház* dramaturgja, *Szécsi* Ferenc és művészeti igazgatója, *Ditrói* Mór, értesülésünk szerint, vidéki körtra készülnek abból a célból, hogy szemlélt tartsanak a vidéki színpadokon működő jelesebb tehetségek fölött. A körtra, amely esetleg a *Vigszínház* ensembelének a gyarapodásával fog járni, *Szécsi* és *Ditrói* még az idei évad befejezése előtt fogják megjeitni.

** **Kopácsy Juliska Moszkvában.** Egy moszkvai táviratunk szerint *Kopácsy* Juliska, aki ott a bécsi *Carl-Theater* operett-ensembelében vendégszerepel,

estéről-estére zsufolt házak előtt játszik, a *Gésák* Minozájában. A művésznőnek, mint a távirat hírtől hozza, nagy sikere van s a moszkvai ujságok a legmelegebben írnak róla. A társulat Moszkvából Kievbó megy.

** **Miss Halton vendégjátéka.** *Miss Halton* hétfőn folytatja vendégjátékait a *Magyar Színházban*. A művésznő három betétdalt fog énekelni. A *Gésák* holnapi előadásában még egy vendég vesz részt: *Fedák* Sári, aki Molly szerepében lép fel, amelyet egy izben már játszott a *Magyar Színház* színpadán.

** **Orvosból énekes.** *Dr Dalnoki* Viktort, *Dalnoki* Béniinek, az *Operaház* jeles tenorbuffójának a fiát a *Népszínház* igazgatósága szerződtette. A jövő télen *Dalnoki* a pozsonyi színháznál fog működni. A színességügyet tanácsa *Dalnokinak*, akinek kitűnő baritonhangja van, megadta az engedélyt, hogy vidéki színháznál működhessek.

** **Vidéki színessét.** *Harmath* Józst, az aradi színház új naiváját az aradi lapok minden fellépte alkalmával elhalmozzák a dícséret és szeretet jeleivel. Így utóbb is *Dr. Clausban* volt nagy sikere a fiatal művésznőnek. Ez előadásról az egyik aradi ujság azt írja, hogy *Harmath* kiasszonynak bájos közvetetlensége, szép orgánuma s nem közönséges intelligenciája fényes jövőt biztosít.

** **Fásán lovag.** *Berlinből* táviratozza tudósítónk: *Dóczy* Lajos osztályfőnök jelenleg *Berlinben* tartózkodik, és a *Pázmán lovag* librettóját dolgozza át, amelyet *Strauss* zenésített meg. Az operát a berlini operaház ismét fölveszi a műsorába.

** **Az Operaház előadása otthon.** A m. kir. Operaházban holnap, (szombaton) este Mader szépenéjű balettje, a *She* kerül színpa. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást közvetlenül fogja s így az előzetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

Fővárosi Nyári Színház.

— Megnyitó előadás. —

Budapest, május 5.

Híven a Krisztinavárosi szinkör hagyományaihoz, megeredt az eső és hűvös időben vonult be nyaralójába *Thalia*. Igazságos krónikásnak el kell követni ezt a szójátékokat: a fogadattás éppenséggel nem volt hűvös. Sőt. A budai közönség hű maradt önmagához, derekasan megtöltötte a színházat. Az érdeklődés a mai előadás iránt természetesen nagyobb volt, mint valaha, mert a szezon dus programját új igazgató állította össze. Krescsányit szerette a szinkör közönsége, de hiába: varietas delectat, valami újra, valami frisse vágyakozott a freskókkal kompromittált színházban. *Makó* Lajos, az új igazgató társulatát *Szegedről* nagyon jó hír előzte meg. A tagok színpadra termetek valamennyien, van köztük nem egy kiváló tehetség. (A fővárosi színgazgatók ezért szoktak olyan gyakran átlátogatni Budára; az idén nem mennek hiába.) *Makó* ambiciózus direktor, jól ismeri a közönség kívánalmait és a kivánságokat — a mai est után itélve — bőségesen kielégíti.

A bemutató előadásra *Somló* Sándornak *A szombatosok* című pályanyertes történelmi színművét tűzte ki. És ezt a darabot olyan pazar, olyan izlées kiállításban mutatta be, hogy szinte a Vigszínházban képzelte magát a közönség. Csupa új díszlet, új kosztüm, új butorok, mindmegannyi remekei a magyar műparnak. A társulat összejátéka mi kívánni valót sem hagy maga után. A tüntető tetszésnyilvánítás, amelylyel a közönség a színészeket üdvözölte, a szezon sikerebe vetett bizalomnak volt az előlege. Az új társulat, élén tapasztalt direktorával, az előleget előreláthatólag busásan vissza fogja fizetni.

És a darab? *A szombatosok*, három fölvonásos történelmi színmű, írta: *Somló* Sándor. A Nemzeti Színház *Somló* Sándora, aki a *Szombatosokkal* megnyerte báró *Bernemise* Károly főispán ezer koronás pályadíját. A pályadíjat a *Kisfaludy Társaság* ítélte oda *Somló*nak. Eredetinek: nem eredeti rámondani egy pályadíjjal koszoruzott darabra, hogy rossz. Ne is mondjuk ezt, hanem inkább azt, hogy *A szombatosok* nem valami kiváló alkotás. Pedig a tárgyban, tudjuk *A rajongókból*, mennyi sok a kiaknátható szépség. Hanem *Somló*, mintha a téma megválasztása után nem érdeklődne a földolgozás részletei iránt. És mivel kárpótól bennünket? Szépen simuló jambusai-val? **Baj**, ezzel is megelégednénk. Csakhogy itt meg az a baj, hogy szeretjük megérteni, amit jambusokban szavalnak előttünk. És ez a kivánságunk *A szombatosokban* igen sokszor kiélgetetlen marad. Néha-néha a metaforákat nem tudjuk kihámozni, itt ott meg olyanokra akadunk, hogy — bocsánat — mosolyognunk muszáj. Elretentő példának az okáért, ime, egy diszpeldány. Az istenes Péchi Simon valamit parancsol a szolgájának. És ezt a szót „este”, a szolgának így mondja meg:

Ha majd ezernyi fényes ismerősünk,
Ragyogva kél az ég ormára föl...

Különbö van a darabban sok szép, poétikus jelenet is, hanem olvasásban ezek mind jobban hatnak. Ezért a *Szombatosok* színpadi hatása nem valami nagy, és még ennek a hatásnak is nagyobbik részét bizvást lehet a pazar kiállítás javára írni.

A darab meséje nem egységes. Egy kritikus (nem nyári), aki szintén a csökönyös pályázók fálánxjába tartozik, azt mondta a főpróbán, hogy már másodszer látja a darabot, még sem tudja a meséjét elmondani. Ez ugyanis kissé nehéz földadat. I. Rákóczy György fej- és jószágvesztésre ítéli a szombatosokat és értesül arról, hogy Székely Mózes, akit a szultán küldött ellene, a főszombatos, Péchi Simon házában tartózkodik. Székely Mózes Péchi Simonét öleli, csókolja, amikor Péchi Simon meglátja őket. A megcsalt férj kardot ránt, de a fejedelem közeledik, ezért bezárja egy terembe felesége szeretőjét. A fejedelemnek nem adja ki Székelyt, hanem helyette tuszul ad a egyetlen leányát, Margitot. A fejedelem udvarában a prédikátor kinozza a szombatosleányt, a többi leányok pedig nagyon megszeretik. Egyedül van a szobájában, amikor mostohaanyja be-
ront hozzá és megmondja neki, hogy még az éjjel behatolnak Székely Mózes jancsarjai a fejedelmi palotába és magukkal viszik Báthori Zsófiát, a fiatal Rákóczy menyasszonyt. Margit fölfödi ezt a titkot Báthori Zsófia előtt, akivel együtt aztán Szűz Mária képe elé térdel. A szombatosok halálra ítélik házasságtörés miatt Péchi Simon második feleségét. A gyülekezetet a fejedelem katonái meglepi és Péchi Simoné árulására elfogják Péchi Simont. A házasságtörő, áruló asszonyt ekkor mostoha fia, Gerő leszúrja, Gerőt pedig a fejedelem egyik katonája szurja agyon. A szombatosokat Rákóczy halálra ítéli, Péchi Simon kivételével valamennyien kegyelmet kérnek és kapnak is. Báthori Zsófia akkor megmondja a fejedelemnek, hogy Székely Mózes támadásától Margit mentette meg őket, mire Péchi Simon is, a leányával együtt kegyelmet kap. Megtérnek.

Három fölvonásban, öt változásban kapjuk ezt a mesét. Az első fölvonás a legsikerültebb, a másodikból akár el is maradhat az egész első kép, a többi hanyatlík erőben, cselekvényben egyaránt.

Péchi Simont *Szakács* Andor megfelelő erővel, ügyesen alakította. Margit nehéz szerepét *Czikle* Valéria elég gondosan tanulmányozta. Szimpatikus színpadi jelenség. A többi főbb szereplők, *Sándor* Emil, *K. Pataki* Ilona, *Pataki* Béla, *Jeskó* Adrienne, *Szilágyi* B., *Odry* Árpád, szép tehetségük legjavát érvényesítették játékukban.

(H-u.)

Eptológ.

Kassai István. (Kancellár, Csulay Péter udvari prédikátorhoz.)

Rózsás jó reggelt! Hogy van ön, papom?

Csulay Péter.

Mint ambra-illat mézhabos babon.

Péchy Simon. (Volt kancellár, Székely Mózeshez.)
S ön, Székely Mózsi?

Székely Mózes.

Pénteken születtem
S hajh ennél fogva — *Szombatos* lettem!
Olyan vagyok, mint mélabús ragya,
Zengő gyomorgörgés, pengő alagya,
Bús gerle-hájnák suttogó fagya,
Dörgő kolibri, cukros óda-vaj,
Szalonna-krém, vaníliás paraj!...

I. Rákóczy György.

Turbékoló Isten nyílámra mondom,
Ilyet nem hallott se Vecsés, se London!

Dajka János. (Ev. ref. püspök.)

És hogy van ön, dicső menyeyi manna:
Édes nagy asszony, Lórántfi Zsuzsanna?

Lórántfi Zsuzsanna.

Mint csacska csermely, mely csinos csacsi
Csevegve csókol és azt bűgja: csitt!

Haller Péter. (Udvari tanácsos.)

Mint tebe hullott mókus... mint madár,
Mely alkonyatkor hajnalra enni jár;
Mint nőstény gerle, melyre him a rím,
Mint csobbanó tölgy, lengő margarín;
Mint —

Kemény János. (Udvari tanácsos.)

holdsugarba pácolt tünde álom,
Mint kék virány... De már ezt ki nem állom!
Üssön belé a hétfejű Argyélus!
(*Bohan kifelé. Az egész dramatis personae után.*)

Katona József szelleme. (A menekülőkhöz.)

Mi volt ez, Szent ég?

Mind. (Köddé oszolvá.)

Történeti stélus!

(*Nagy robbanás. A Szombatosok egymásután csütörtököt mondanak.*)

Gésa-gimnázium.

— Szerzők a darabjukról. —

Mondanunk sem kell talán, hogy ezzel a kis tréfával, amelyet holnap mutat be Ós-Budavára színpadán *Bokody* Antal színtársulata, nem pályázunk a halhatatlanságra, sőt még a komoly kritikára sem. Nemcsak, hogy a hármas egység hiányzik belőle, hanem egyáltalában nincs benne egység és ha rá kellene mutatnunk a bonyodalom vörös fonálára, az legfőjebb egy karsu gésa kimonájában volna megtalálható.

Azonban mikor mi ezt a parodisztikus boldonságot megirtuk, mégis volt valami komoly célunk vele. Ugy véltük, hogy szolgálatot teszünk a magyarság ügyének azzal, ha csekély erőnkkel hozzájárulunk egy olyan repertoire megteremtéséhez, amelylyel a kisebb variété-színpadokról kiszoríthatjuk az e fajta külföldi és első sorban német, sőt bécsi színpadi termékeket. Párisban a café-concertekben és a többi kis mulatóhelyen is *Varney*, *Roger*, *Lecoq*, *Ménager*, *Lacome* van repertoirecn, a szövegüket pedig legelőkelőbb írók szolgáltatták hozzá. Miért ne foglalkozzanak az írók hát nálunk is azzal, hogy irodalmi magaslatra emeljék a mulatók műsorát? Miért kapjon a közönség csak német izléstelenségeket és brutalitásokat, ha egy ilyen kisebb színpad előadásaihoz betéved, amikor nagyon könnyen meg lehet csinálni és meg lehet a közönséggel kedveltetni a tisztességes és vidám magyar variétét?

Nemcsak, hogy nem haboztunk tehát, mikor *Szekula* Hugó barátunk, Ós-Budavára igazgatója föl-szólított minket a darabnak a megírására, hanem a legnagyobb örömmel fogtunk a munkához, egy kissé talán az uttörők büszkeségével is.

Ha csak egy lépéssel sikerült előbbre vinnünk a mulatók magyarosításának annyira sürgetett, hangoztatott és óhajtott, de oly kevésbé fölkarolt ügyét, úgy a *Gésa-gimnázium* tréfaínak nagyon komoly sikere lesz, amelytől talán többi íróársaink is kedvet kapnak arra, hogy a magyarosításnak ezt a módját munkáikkal támogassák.

Egyebekben pedig megnyugtathatjuk a közönséget arra, hogy a darab távolról sem olyan komoly, mint közérlel ez a cikk.

Heltai Jenő és Makai Emil.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Tagválasztás az Akadémián.

Budapest, május 5.

Ma nagygyűlése volt az Akadémiának. A rendes tagok döntöttek az osztályok tagajánlása felett és régi szokásukhoz híven ismét több olyan férfi munkásságát honorálták, akik olyan eszűben, moudhatni oly titokban áldoztak a tudomány oltárán, hogy a laikusnak gunyolt közönség csak a választás révén értesül nagy érdemeikről. Viszont örömet jegyezzük föl, hogy irtalmas volt ma az Akadémia a szépirodalom iránt, amennyiben a veterán írók ritkúló sorát fölfrissítette szépirodalmunk két jelesével, *Herczeg* Ferencel és *Endrődy* Sándorral. Az első osztály jelöltjei közt beválasztotta az érdemes munkásságu, ősz *Szinnyey* Józsefet, és *Bayer* Józsefet, a magyar színészet történetíróját, de nem találta érdemesnek a levelezőtagságra *Kozma* Andort, a kiváló költőt és újra becsapta az Akadémia kapuját *Szilassi* Móric és *Balassa* József, a magyar nyelvtudomány e két jeles munkása előtt. Bőkezűben osztotta áldását a III. (természettudományi) osztály jelöltjeire, akik valamennyien bejutottak a halhatatlanok közé. A II. osztálynak mindössze két jelöltje volt a levelezőtagságra: *Borovszky* Samu és *Szendrey* János, de csak az előbbinek jutott ki a dicsőségből.

A tárgysorozat szerint először egy igazgatósági tagra szavaztak az akadémikusok, akik *Pauler* Gyulával egészítették ki ma az igazgatóságot. Azután az osztályok tagajánlása fölött kezdődött meg a szavazás. Sorshúzás döntött az osztályok sorrendje fölött, amely aztán úgy dől el, hogy először a II-ik, azután a III-ik, végül pedig az I-ső osztály ajánlása kerülnek szavazás alá.

A II. osztályba abszolút szótöbbséggel a következők választották meg (A szavazók száma 40—41

volt): *Tiszteletbeli* tagokká: *Forster* Gyula (34) és gróf *Zichy* Jenő (39). *Rendes* tagokká: *Czobor* Béla (35) és *Zsilinszky* Mihály (37). *Levelező* tagokká: *Borovszky* Samu (36), az akadémia tudós irattárnokát *Külső* tagokká: *Pessina* Enrico (34), a nagynevű olasz büntető jogászt és *Stein* Lajos (36), berni magyar születésű tanárt. *Szendrey* János, aki csak 22 szavazatot kapott, kibukott.

A III. osztályba beválasztották: *Tiszteletbeli* taggá: *Kruspér* István (32). *Levelező* tagokká: *Bugarszky* István (27), *Tötőssy* Bélát, a geometria műegyetemi tanárát (28), *Méhely* Lajost, a brassói főrealiskola tanárát (33), *Pertik* Ottót (33) és *Tormay* Bélát (33). *Külső* tagokká: *Freycinet* Károly Lajost (30), *Fuchs* Lipót (30), *Klein* Félixet (29), *Nernst* Waltert (27) és *Seeliger* Hugót (32).

Végül az I. osztály jelöltjei kerültek szavazás alá. A választás eredménye a következő: *Tiszteletbeli* taggá: *Szász* Károly r. tag (33—32). *Levelező* tagokká: *Herczeg* Ferenc (38—31), idősb *Szinnyey* József (38—35), *Endrődy* Sándor (32—28), *Bayer* József (33—25). Kisebbségben maradtak: *Kozma* Andor, aki 17, *Szilassi* Móric, aki csak 18 és *Balassa* József, aki csak 15 szavazatot kapott. *Külső* tag lett: *Naville* Ede (30—24).

Uj halhatatlanok.

Bayer József.

Főgimnáziumi tanár, kitűnő pedagógus és sokoldalú irodalmi munkássága is többször elismerésben részesült. *Megírta* a *Nemzeti jaltékszin történetét*, amely a *Kisfaludy* Társaság tagságát és 200 arany jutalmát szerezte meg számára.

Bugarszky István.

A kémia terén buvárkodik s ezzel a munkásságával érdemelte ki az akadémia hálaát. Bizonyára csak az ő szerénysége az oka, hogy a lexikális művekben hiába keresünk nevét.

Borovszky Samu.

Az akadémia tudós irattárnoka. Mint tisztviselőt a pontosság és lelkiismeretes buzgalom jellemzi. Mint történetíró bírja az akadémikusok elismerését. A történelmi folyóiratok szorgalmas munkása, de több önálló becsű művet is írt.

Endrődy Sándor.

Az ő lirája régi jó ismerősünk. A eszű, derült elmékedés, a finom gondolatok és költői ötletek embere, mély érzésű lírikus, egy az igaziak közül. Bizonyára *Kuruczalái* is javára billentették az Akadémia mérlegét.

Herczeg Ferenc.

Ő róla nem lehet sok újat mondani a magyar publikumnak. Példatlan gyorsasággal népszerűsége kapott magyar elbeszélő, egyike azoknak a keveseknek, akiket *csupán* novelláért, regényekért és színdarabokért választott tagjai közé az Akadémia. Ma a legnépszerűbb és legelőkelőbb magyar *romancier*-k egyike, a finom elbeszélői stíl művésze, a magyar geatry elmés, szatíras jellemzője, hivatott vigjátékíró, lapszerkesztő, képviselő és mátlól fogva — akadémikus.

Méhely Lajos.

A magyar zoologia egyik legjelesebb képviselője; a brassói állami főrealiskola tanára; különös kedvvel foglalkozik a méhek, a kétéltűek és a csuszómászók anatómiájával és irodalmi munkásságát a külföldi folyóiratokban is feltaláljuk.

Pertik Ottó.

A körbenctan jeles tanára, aki nagy tudományát szívesen bocsátja a közérdek szolgálatába. Csak a fővárosi ivóvízért kifejtett akciójára utalunk és ha e téren javulás mutatkozik, ebben nagy érdeme van *Pertik* Ottónak. Tudományos működését a külföldön is nagyra becsülik.

Id. Szinnyey József.

A magyar közönség már rég szeretettel honorálta *Szinnyey* bácsi munkásságát, amelyet most végre az Akadémia is érdemesnek talált a megbecsülésre. Negyven éve elismert munkása a magyar kulturának. Kiváló érdeme a muzeumi hírlap könyvtár megalapítása, amelynek gyarapításán most is lelkesedéssel fáradozik és a *Magyar írók élete és munkái* című nagyszabású vállalat is az ő buzgalmának köszönheti létét. 69 éves öreg ember létére ma is fiatal hévvel dolgozik, megbecsülhetetlen anyagot hordva össze a magyar irodalom jövő munkásainak.

Tormay Béla.

Egyike azoknak a férfiaknak, akiknek a magyar mezőgazdaság legtöbbet köszönhet. Volt gazda-

tiszt állatorvosi oklevéllel, gazdasági intézeti tanár, majd az állatorvosi akadémia igazgatója, most miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszteriumban és minden téren maradókat alkotott. Elméleti és gyakorlati irányban, mindig csak a magyar mezőgazdaság érdekeit szolgálta. Egész sereg népies munkát is irt a földművelés intenzív fejlesztéséért, a *Nádudvari wram* vasárnapi beszélgetései, jóízű humorral hasznos tanácsokat osztogatnak a földművelő népnek.

Tötössy Béla.

A műveletében a geometria nyilvános rendes tanára. Tanítványai nagyon szeretik és dicsérik tudományos munkálkodását, és átlátszó, világos előadásait. A szakirodalom terén is lelkesen buzgólkodik.

SPORT.

A Telefon-Hírmondó a lóversenyekről. A budapesti tavaszi lóverseny-meeting minden egyes napján már a délutáni órákban részletes tudósítást olvastat fel az eredményekről a *Telefon-Hírmondó*. Akit tehát egyéb elfoglaltsága megakadályoz abban, hogy a versenyterre kimenjen, a történelmekről a *Hírmondó* útján szerezhet magának leggyorsabban tudomást.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Első nap. —

Budapest, május 5.

Holnap kezdődnek az ideai lóversenyek a városligeti gyepen. Alag és Bécs csak izelítők voltak a budapesti tavaszi eseményekhez. Ezen a tíz napos meetingen futják a 100,000 koronával dotált királydíjat, amely klasszikus futamban a derby évjárat színe-jáva fog az idősebb évjáratok legjobbjával megmérkőzni. Szencziócs lesz e futam nemcsak sport, hanem fogadási szempontból is, mert kevés ló győzelme okozhatott és okozhat a kontingensen olyan veszedelmet a bookmakerek körében, mint *Mindig*, ha véletlenül elsőnek találma elhaladni a cél előtt.

Erre a lóra ugyanis már a tél folyamán óriási összegekkel fogadtak és pedig *L'Astroval* halmozva, amely a maga versenyét már megnyerte. Nem annyira a tét volt nagy, mint az odds, amelyet a kettes fogadásra ígértek.

Eseményszámba megy a 20,000 koronával javadalmazott *Nemzeti Hazafi-díj* is, amely vasárnapkor eldöntésre. Ebben *Annuska*, a nagyon megjavult *Adoma*, a *Trial-Stakes*ben vesérséget szenvedett *Rio tinto* és *Ronny*, *Galfjard*, *Csillám*, a makrancos *Sándor* és talán a szintén széleslyes, de nagy versenyképességű *Timár* fognak egymással megmérkőzni.

Érdekes lesz a negyedik napon futandó *Kanca-díj*, amelyben *Annuska*, a szép háromévesse fejlődött *Chryseis*, a gyors *Gigerkőnigán*, *Feerie* és még néhány elsőrangú kanca fog a 20,000 koronás díjért versengeni. A Károlyi Gyula emlék-verseny a nyolcadik napon kerül előtérbe. Ebben a két évvel előbbi fognak összekérülni. E verseny érdekességéből sokat levon az a körülmény, hogy benne *Pátus* indul, amely a minap Bécsben oly nagy stílusban győzte le ellenfeleit, hogy a Károlyi memorialban már ma győztesnek tekinthető. E klasszikus versenyt fogja követni az Alagi-díj, melyben a derby-kandidátusok fognak újból összekérülni. E verseny eredménye mértéket fog szolgáltatni arra nézve, hogy vajon melyik lónak van legtovább esélye a derbyben, habár már a Király-díj is eléggé megoldhatja ezt a kérdést, különösen ha abban *Pardon* lesz a győztes.

A holnapi megnyitót nap kimagasló futamai a *Batthyány-Hunyady-díj* és a Májusi handicap. Előbbi futamnak mértőföldes távolságán *Mindig*, a Király-díj jelöltje fog oly hosszú idő után a pályán megjelenni.

Mindig állítólag visszanyerte volna nagy formáját és ebben az esetben nem lesz nehéz a díjat gazdájának megszereznie. Érdekesebb lesz a Májusi handicap, melyben flyerjeink legjobbjai fognak össztalálkozni.

Legtöbb esélyt *Tip Topnak* adunk, mely a *Przedswit-handicap*ben azért nem érvényesülhetett, mert a startnál kissé megkésett. *Tip Topot*, ezer méter távolságra verhetlennek tartjuk. *Sulya* nem abszolút magas, azonban kívül a terhet is elviseli. Ha valamelyik legyőzné, úgy a *Gohér* vagy *Perle Rose* lehet. A többi futamokra nézve tipjeink ezek:

- I. Acél—Stewarton—Gaspilleur
- II. I. s
- III. *Mindig*—Königswarder-Istálló
- IV. *Grimaldin*—*Mondain*
- V. *Tip-Top*—*Gohér*—*Perle Rose*
- VI. *Mamus*—*Cabbage Rose*
- VII. *Solaro*—*Hawking*.

Pozsonyi lóversenyek.

— Második nap. —

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Pozsony, május 5.

A zuhogó esőben ma jóval kisebb közönsége volt a versenyterének mint tegnap, csak az arisztokrácia vonult ki teljes számban, ami annak köszönhető, hogy *Ottó főherceg* és *Isabella főhercegnasszony* is megjelentek a versenyterén.

A versenyek kitűnően sikerültek, mert az egyes futamokban, dacára a mély talajnak, elég szép mezőnyök állottak a starthoz.

A nap hőse ma is *Eltz báró* volt, aki ma már erősen felnyomult a champion *Kreutzbruck* mellé. Négyeszer szállt nyeregbe s három első és egy második díjat nyert. Kivüle csak *Orssich gróf* lovagolt nyerőt az urlovasok közül.

A versenyeredmények ezek:

I. **Eladók versenye.** Díj 1000 korona. Távolság 2000 méter. *Prónay főhadnagy Morgó II.* je (Eltz báró) első, *Kántor* (Kreutzbruck) második, *Barinkay* (Obermayer) harmadik; hátul *Foszlány*. — Ítélet: Biztosan 3 hoszzsal első, rossz harmadik. Totalizátor 5 : 7. Helyfoglalások : I. 25 : 31, II. 25 : 28.

II. **Óvári díj.** Díj 1200 korona. Távolság 1600 méter. *Miklósfalvi ménes Trilbyje* (Eltz báró) első, *Rama* (Görmöry) második, *Gretchen* (Orssich gróf) harmadik, azután *Schlauberger*, *Kékes*. — Ítélet: Biztosan 3 hoszzsal első, 5 hoszzsal harmadik. Totalizátor 5 : 9. Helyfoglalások : I. 25 : 35, II. 25 : 110.

III. **Dunai díj. Gátverseny.** Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. *Dittl K. Erbrinze* (Wheeler) első, *May be* (Csompóra) második, *Sylvester* (Williamson) utolsó. — Ítélet: Könnyen 6 hoszzsal első, másfél hoszzsal harmadik. Totalizátor 5 : 8.

Hölgyek díja. Gátverseny. Díj 1200 korona. Táv. 2500 méter. *Gróf Orssich Thelkaja* (Tulajdonos) első, *Pogon* (baró Eltz) második. Ítélet: 3 hoszzsal első. Totalizátor : 5 : 10.

V. **Igen-akadályverseny.** Díj 1800 korona. Táv. 3200 méter. *Gróf Orssich Futárja* (Rosack) első. *Margosza* (Salter) második. *Pletyka II.* (Csompóra) harmadik. Hátul *Millefleurs* (Wheeler). Ítélet: 8 hoszzsal első, 3 hoszzsal harmadik. Totalizátor : 5 : 17. Helyfoglalások : I. 25 : 34, II. 25 : 36.

VI. **Bucsu-Handicap.** Díj 1200 korona. Táv. 1200 méter. *Miklósfalvi ménes Puritanerje* (baró Eltz) első. *Yvonne* (Kreutzbruck) második. *Tristan* (Orssich) harmadik. Azután: *Hegyalja*, *Golden Residue*. Ítélet: Biztosan 1½ hoszzsal első, két hoszzsal harmadik. Totalizátor : 5 : 10. Helyfoglalások : I. 25 : 30, II. 25 : 34.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Uj elnök a szegedi táblán.** A király megengedte, hogy *Csathó Ferenc* marosvásárhelyi ítélőtáblai elnök saját kérelmére a szegedi ítélőtáblához hasonló minőségben áthelyeztessék.

§§ **Énekesnő és kritikus.** Érdekes tárgyalás volt kütüzve mára dr. *Kürti* büntető járásbírónál. Néhány héttel ezelőtt ugyanis *Barber Franciska* énekesnő hangversenyt rendezett a fővárosban nagy közönség előtt, de kevés sikerrel. A fővárosi sajtó másnap csodálatos egyértelműséggel annak a nézetének adott kifejezést, hogy a fiatal hölgy nyilván csak tévedésből került a dobogóra. *Barber Franciska* kisasszonyt mód nélkül elkeserítették ezek a lesújtó kritikák s első haragjában iróasztalához ült s *Diósy* Bélának, a *Neues Pester Journal* referensének hosszú levelet irt, amelyben kimerítette haragos szókeszletének egész árját. A különben illatos, rózsaszínű levél oly sértő volt, hogy dr. *Diósy* kénytelen volt vele a fenytő járásbíróshoz fordulni. Időközben azonban az énekesnő haragja lecsillapult s egy héttel utóbb megint az iróasztalához ült, hogy az első levelében foglalt sértéseket visszavonja s egyuttal bocsánatot kér a kritikustól. Dr. *Diósy* e levéllel megelégedett s így tiltént, hogy a mai végtárgyaláson egyik fél sem jelent meg, a törvényszéki krónikák pedig ma egy érdekes tárgyalással szegényebbek. *Kürti* bíró a további eljárást természetesen megszüntette.

§§ **Két szomszédvár.** A középkori várurakra emlékeztető elkeseredettséggel haboruszkodik egymással a hontmegyei *Lontó* két földesura: *Thék* Endre, az ismert budapesti nagyiparos és báró *Van der Becke* Arnold. A háborúság azzal kezdődött, hogy *Thék* Endre lelőtte *Van der Becke* nagy kutyáját, amely réme volt a környéknek. A báró nagy haragra lobban és bosszút esküdött az erélyes szomszéd ellen. És ezzel megkezdődött a harc a két földesur között. Kölsönös bocszantások, apró csinyek egymást követék s végül *Thék* Endre egész kőtrete rugó vádat nyújtott be az ipolysági törvényszékhez báró *Van der Becke* ellen. A vád főbb pontjai a következők voltak: párviadatra való kihívás, mert a báró provokáltatta *Thék*et, aki azonban elvből nem párbajozik. Azután: szándékos emberölés kísérlete, mert a báró állítólag rálőtt *Thék* egyik uradalmi tisztjére, míg a báró azt állította, hogy ő csak a fára lőtt. A báró egyszer betörte azt a kanul

amelyet *Thék* a földjén keresztút vezető utra állított. Ez az ingatlan vagyon megrongálásának vádjához adott alapot. Végül becsületsértéssel vádolta *Thék* a bárót, aki egyszer ostorával feléje csapott. Viszont *Van der Becke* a kutyá lelővése miatt idegen vagyon rongálásával vádolta *Thék*et. Az ipolysági törvényszék a sok vádat félretette és csak a becsületsértés vádjának adott helyet. azt átküldte tárgyalás végett a vámosmiskolai járásbírósnak. Itt azzal az indoklással mentették fel a bárót, hogy az ostoruhintás csak becsületsértés kísérlete, amely nem büntethető, *Thék*et pedig az összes költségek viselésében elmarasztalták. Az ítélőtábla a becsületsértés vétségét megállapította s *Van der Becke* bárót ötven forint pénzbüntetésre s az összes költségek viselésére ítélte. A Kuria a *Németh* Péter bíró előadása mellett megerősítette az elsőbíróság fülmentő ítéletét.

TÁVIRATOK.

Lemberg, május 5. *Varsóból* jelentik: A *Curio Varsosvski* szerkesztőjénél és tulajdonosánál elrendelt házmotázásra az adott okot, hogy *Leventhal* táviratban közölte a londoni *Times*-szel, hogy meg fogja küldeni az Oroszország és Anglia között létrejött titkos szerződés szövegét.

Portsmouth, május 5. *Viktória* királynő ideérkezett.

Marchand expedíciója Párisban.

Páris, május 5. A községtanács elhatározta, hogy *Marchand* és társait Párisba érkezésekor ünnepélyesen fogja fogadni.

Ostromállapot.

Odessza, május 5. Az antisemita zavargások miatt a városban kimondták az ostromállapotot. A zavargók és a katonaság között összekococnások voltak.

Az olasz kormányválság.

Róma, május 5. Még most is bizonyosra veszik, hogy *Pelloux* biztáék meg az új kabinet megalakításával. *Pelloux* az utóbbi napokban tanácskozott *Sonninoval*, aki ma délután kihallgatásán volt a királynál. A lapok jelentése szerint *Pelloux* az egyik tárcá átvételéről tanácskozott *Sonninoval*.

Sztrájk.

Lüttich, május 5. A lüttichi köszénmedencében terjed a sztrájk. Most 14,000 ember sztrájkol. A sztrájkolók több helyen a dolgozó munkásokat a munka abbahagyására kényszerítették, de a csendőrség közbelépett.

Krisztiana, május 5. A kikötőmunkások abbahagyták a munkát. A sztrájkban ezer ember vesz részt. A hajók saját legénységükkel próbálják végeztetni a munkát.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 5. Az 1889-iki második kibocsátású 3%-os földhitelintézet sorsjegyek mai húzásán az 50,000 frtos főnyereményt az 1218 sor. 4 sz., a 2000 frtos második nyereményt a 7833 sor. 45 sz. nyerte meg. 1000—1000 frtot nyertek: 3123 sor. 9 sz. és 6719 sor. 39 sz. A tőrszétési húzásban a következő sorozatokat húzták ki: 1151, 2028, 2548, 3569, 3983, 5837, 6080 és 7972, amelyek mind 1-től 50-ig menő számokat tartalmaznak és 100—100 frtjával váltálnak be.

Berlin, május 5. (*Gabonapiac*) Buza nagyon szilárd, májusra és későbbi határidőre 1½ márkával magasabb. Rozs Gszre 1½ márkával magasabb. Zab szilárd. Az idő szép.

Bécs, május 5. A bécsi tőzsdekamara hivatalos lapja a következő hirdetményt teszi közzé: A pénzügyminisztérium jóváhagyásával a bécsi tőzsdekamara hivatalos árfolyamlapjában 1899. május 5-től kezdve a zágrábi horvát-szlavonorsági jelzálogbanknak február 1-én és augusztus 1-én utólag esedékes félévi részletekben 4½%-kal kamatozó, sorsolás útján 50 év alatt visszafizetendő 100, 500, 1000 és 5000 o. é. forintos községi adóslevelei hivatalosan jegeyzetnek.

A lap közli egyszersmind a zágrábi horvát-szlavonorsági jelzálogbank 4½%-os községi adósleveleinek prospektusát.

Berlin, május 5. (*A Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyeszázekek magyar aranyjárdék 100.40. Magyar koronajárdék 97.30. *Osztrák hitelrészvény* 223.70. *Osztrák-magyar államvasut* 153.25. *Déli vasut* 26.40. *Eszaknyugati vasut* ——. *Elbavölgyi vasut* ——. *Orosz bankjegy készpénz* 216.35. *Buschtehadi* ——. *Orosz bankjegy* ——. (*Ultimo*.) *Lombard* ——.

Frankfurt, május 5. Árfolyamok májusra. (*A Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* *Osztrák hitelrészvény* 223.70. *Osztrák-magyar államvasut* 153.30. *Déli vasut* ——. *Olasz járdék* 95.20. *Laura-kohó* ——. *Harpeni* 202.35. *Discont* 198.20. *Alnesi* ——. *Cañdes*

KÜLÖNFELEK.

Búcsú.

Mosolyog a természetnek arca,
Mikor fejt nyugalomra hajja,
Ha az ősz is eltávozni készül,
S búcsút vesz az elárvult vidéktől.

Ugy mint mikor az utolsó perebe,
Végbúcsút vesz szívünk szeretettje,
Mosolygnak a lezáródó ajkak,
S azok sírnak, akik itt maradnak.

Vesszelei Károly.

† **Az olasz királyné konyakja.** Az olasz királynénak és egy francia követéségi attasénak mulatós beszélgetéséről emlékeznek meg egyes külföldi lapok. Az olasz királynéról elismerik, hogy az őszes európai fejedelmi hölgyek között az ő arcára egyike a legfinomabbaknak. A föntemlített követéségi attasé a királynénak ezt nemrégiben tudtára adta egy bókban, mire a királyné megjegyezte, hogy ő az űde arabórét francia terméknek köszönheti és pedig egy 1850-iki konyaknak, amelyet minden este használ lefekvés előtt. Szerencsére, még meglehetősen készlete van ebből a kitűnő szorból. A francia diplomata oda volt az ámulattól.

— Felsőges asszonyom — mondotta — rendkívül meglepett ezzel a kijelentéssel, mert az én honfitársaim sokszor említették nekem, hogy semmi sincs annyira ártalmára az arabórnek, mintha alkoholt használnak hozzá.

— Ó — felelte a királyné — nem az arcomra használom én az én régi jó konyakomat, hanem megiszom.

† **Olasz szalonok.** Az olasz nőknek hazájuk irodalmára való befolyása volt olyan mindig, mint a francia nőké, ha nem is olyan feltűnő körülmények között jelentkezett is az a befolyás. A Natura ed Arte című milánói folyóirat egy cikké foglalkozik azoknak az olasz szalonoknak az életével, amelyek a tizenhatodik század óta a legjelentékenyebbek voltak. A cinquecento idejében sok volt az irodalmi szalon Olaszországban. Természetesen akkor az irodalom Veronica Franco velencei, Tullia d'Aregona római és Catarina da Son Celso milánói szalonjában inkább csak ürügy volt szerelmi ügyekhez. Ezeknek a hölgyeknek az élete a görög kurtizánokéra emlékeztet. Csak hogy az ő szabad erkölcsük mellett igen biztos irodalmi és művészeti ízlésük volt. Az ő társaságukban a beszélgetés tárgya kizárólag a szerelem és a költészet volt. Elég gyakran költeményeket is szavaltak náluk. A tizenhetedik században alig mutattak fel valami érdekeséget. A tizennyolcadik században és a tizenkilencedik század első évtizedeiben a társadalmi életet

egészen elnyomta a politika, s a szalonokban is csak politizáltak mindenfelé. Csak a század közepe táján keletkezett újra Olaszországban egy valóban fényes központ az irodalom számára Maffei grófné milánói szalonjában. Ez a szalon kiváló szerepet játszott 1849-től 1859-ig. Jelenleg a legelső irodalmi szalon Ersilia Gaetani Lavatelli grófnéé, akinél költők, festők, arkeológusok, tudósok, akik Rómában időznek, fényes fogadtatásban részesülnek. Donna Ersilia leánya Michelangelo Gaetani sermonetait hercegeknek, a lelkes Dante-kutatóknak. Lavatelli grófné egyike Olaszország legműveltebb hölgyeinek. Minden este megnyitja a szalonját a legkülönbözőbb vendégeknek: rómaiak, minden vidékből olaszok s idegenek Északról és Délről találkoznak a „sárga szalonban“ a művészet és tudomány nevében. A ház barátai közül ott voltak többek között: Carducci, Bonghi, Minghetti, Nigra, Blanc, Gregorovius, Helbig, Bourget és Fogazzaro. Zola és Brunetiére, akik most szembe kerültek egymással, szintén együtt voltak 1894-ben ebben a szalonban.

† **A hideg és a meleg fürdő.** Nagyon sokan azt hiszik, hogy nagy testi megerőltetés, vagy nagyobb szellemi munka után, a fáradság ellen a legalkalmasabb a hideg fürdő. Pedig az a félrészülés, amit az ember az ilyen fürdő után érez, csak látszólagos és csak rövid ideig tartó. Ha valami izgalomra új izgalom következik, pillanatra valóban megkönnyebbülés áll be s azt hisszük, hogy újabb munkára erősödünk meg. Pedig csakhamar még nagyobb lesz a kimerültségünk s izmainkat hiába erőltetjük további munkára. Csak a jó meleg fürdő adja vissza az elfáradt ember erejét s ha fáradság gyaloglás után minél tovább maradunk például egy huszonnyolc Reaumur fokos kádban, annál inkább fogjuk érezni a nyugalmat, amely az újabb munkára okvetlenül szükséges. A hideg fürdő az jó reggel, amikor fölkelünk.

† **Fegyházi lapok.** Az amerikai fegyházak és fegyházak olyan árucikket dobtak a piacra, amilyent a világ többi részében nem igen produkáltak. Ez az árucikk a „Fegyházi lap.“ Ohio államban jelenik meg több mint két esztendő óta az „Ohio Penitentiary News“, Brooklinban pedig a „Jaibird“ (Tömlöcmadar) s még néhány államban hozták be ezeket az újságokat, melyek közül az egyik Illinois államban valóságos irodalmi nivón áll. Hanem a kiállítása ezeknek az újságoknak egy kicsit ügyetlen, formátlan, vaskos. Egyébként ez nem csoda, szerkesztőség, nyomda, expedició mind a foglyok közül kerül ki. Első sorban mégis csak a tartalom a fő, az pedig meglehetősen érdekes. Az újság legnagyobb részét a foglyok életrajzai foglalják el. Egész sereg szám hoz ilyen élettörténeteket „bíres fegyenceltől.“ Érdekesek ezek a biográfiák, mert az oca-

non tuli gonosztevők nagyban különböznek az európaiaktól. Az életrajzok mellett ott vannak aztán az essayk, amelyek a tolvajnyelvről és a különböző tolvajfogásokról szólnak, aztán az apró értekezések, amelyek spirituizmussal, jóslással és egyéb misztikus témákkal foglalkoznak. Következik egy cikk, a címe: „A kerékpár a nemzetközi tolvajközlekedésben“, jönnek újra essayk Bismarokról és Napoleonnól, mesék az aranyföldről. Tombol a lira is a fegyház-újságokban, legalább az „Ohio Penitentiary“ szerkesztője egyik legutolsó számában köz tudomásra hozza, hogy lírai alkotásokkal bőven el van látva, kér inkább pozitív dolgokat. A költemények nem sokat érnek sem formailag, sem tartalmilag. Mérheterlenül áradozó, fantasztikusak, rajongással teltek, de aztán vannak alaposan reálisak is, meg jó vastokan humorosak. *Tolvajélet, Sasvér, Édes semmittevés*, ilyen címekkel találkozhatunk. Az előbb említett újságnak egyik legutóbbi száma között például egy hosszabb verset, az *Unalom* cím alatt. Szerzője: a 28483-as szám. Mert a szerzők ezekben a lapokban egytől egyig számok. Egy némelyik fegyházújságnak nagyon jól megy. Az egyik állítólag 15000 példányban is jelent meg többször, s ez a sok példány részint köteles cserepéldányokra kellett, részint a közönség körében kelt el. A jövedelem a foglyok „luxus-alapjának“ jut. Mert az amerikai foglyok nem éppen a legsötétebb existenciák. Bent az amerikai fegyházakban helyenkint egész jó élet folyik.

† **A nők izomereje.** Ferrari, az olasz fiziológus vizsgálat alá vette a nők izomerejét, s beható tanulmányozás után arra a tapasztalatra jutott, hogy a nők munkabírása nemcsak hogy elűt a férfiakétól, hanem — s ez éppen a csodálatos — főképpen a balkezük erejétől függ. A balkezű elfáradása ugyanis Ferrari felfigyései szerint a nőknél sokkal később következik be, mint a férfiaknál, s a fáradság kevesebb ideig tart, s a munkát csakhamar tovább lehet folytatni vele; a nők jobb keze ellenben éppen annyi idő alatt fárad el, mint a férfiaké.

† **Apró párbeszéd.** Vendéglőben. A pincér valami nagyon régi bort hoz föl.

— Több, mint husz éves, — mondja az egyik ur.
A másik rápillant a kis flakóra, s megjegyzi:
— A korához képest nem valami nagy . . .

Temetésen.

— Miben halt meg szegény?
— Nem tudom. Az orvosai se tudják bizonyosan . . .
— Igen, szegény mindig olyan titkolózó ember volt . . .

REGÉNY.

Edith bosszúja.

(44)

— REGÉNY. —

Irtá: SZÁNTÓ KÁLMÁN.

— Egy időben nekem minden fiatal lány tetszett. Hilda tán jobban, mint a többi.

— Lássá, lássa! Hát mi tartóztatja? . . . most már biztosan megkapja! Nagy család, fényes összeköttetés!

— Hisz arról szó sem lehet, nagy összeköttetés, minden! A lány szép is, tetszik is igazán, ha csak György is gavaléros akarna lenni, de arra nincs sok kilátás! Hát azt tudja-e, hogy alighanem én leszek a főispánjuk?

— Már ilyen hamar?

— No, nem mindjárt. Következik most egy félesztendő, egész esztendei interregnum; azalatt én modok egy-két nagyszabású beszédet, s a felhivatalosak megtesznek providenciális államférfiúnak.

— Ez aztán karrier! szolgabíróból főispán! — No, hiszen mindenki tudta, hogy az csak hernyókorszak. És tudja, nem is igen tudom, hogy elfogadjam-e?

— Úgyan már miért?

— Ne inkább várjak-e a legközelebbi kizisre, a mikor miniszter lehetek!

— A kettő nem zárja ki egymást.

— De jobb szem előtt lenni! . . . Belátja ugy-e, hogy mégis nagy dolog nekem szegény lányt feleségül venni, mégha Illésfalvy is!

— Természetesen, hogyné! . . . És György gróf?

— György gróf? mit? . . .

— Igen mit is? . . . igaz! nem lesz ver-senytársa?

— György? hiszen az ellenzékek van!

— Most már ő is nőszülni fog, ugy-e?

— Igen, könnyű neki! még az anyja kiszemelt neki egy Sonderburg leányt. Kicsit szeplős és lapos ugyan, mint minden német lány, hanemhát . . .

Edith elsápadt, még jobban, mint amilyen sápadt és zavartan eddig beszélt. de igyekezett közömbösnek látszani. Tarnay külsőben is annyira el volt foglalva magával, hogy másokon nem vett észre semmit.

— Csakugyan? — kérdezte Edith halkán — s bizonyos már?

— Oh, egészen! a családnál hallottam. Ha a gyászeset közbe nem jő, már az eljegyzést is megtartották volna Boroszlóban, maga a grófné is készült már ez utra.

— No, ne busuljon Tarnay — s Edith kényszeredetten mosolygott hozzá, — majd keressünk magának is, én is segítségére leszek, derék, jó feleséget!

— Igazán, hát akar jó lenni hozzám?

— Hát hogyné? a leendő főispánunkhoz? a képviselőnkhez? Már a jó barátság révén is, hogyné!

— Hát csak keressen, s együtt bizonyosan fogunk találni: gazdag, szép, derék leányt, aki hozzám való. Mert lássa, azért csak olyat tudnék elvenni, akit szeretek.

— Természetesen, csak akit szeret.

Edith végignézett a fiatal emberen, aki már kalapjáért nyúlt. Eppen úgy beszélt, mint ahogy az ő kéri rendszeren szoktak beszélni. Mig kezét fogott vele, addig is a tükrőben járt a pillanat. Igaz, hogy pompás, szép férfi volt s választékos öltözete azt még jobban kiemelte. Magas, vállas, barna, huszárosan felpördött bajuszszal, élesen metszett, piros, érzéki ajkakkal, azzal a bizonyos hódító tekintettel szemében, melynek lobbanó vérű asszonyok nem igen tudnak ellentállni. Az erősen kifejtett önéret delejes fényt ad e tekinteteknek, s gyöngye idegzetű asszonyok könnyen összehoronznak alatta. Most is, hogy Edith ke-

zét ajkához emeli, ugyane tekintettel járja végig a fiatal asszonyt. Edith ugyan egész másra gondolt most, akármire inkább, mint hogy Tarnaytól bucsuzik, de mikor kerekre nyílt szemét egy pillanatra szórakozottan rajtafelejt a férfin, az tökéletesen azt hiszi, hogy a delejes, hódító tekintet ismét nem maradt hatástalan. Elégült mosolylyal hajlik meg még egyszer s édes nyuzalmat ad neki a tudat, hogy csak ki kell nyujtani a kezét, amikor eszébe jut, s az arany alma kezébe hult.

Edith dacosan vetette vissza fejét, mikor a fiatal ember eltávozott. Végighuzta ujjait a szemén, az arcán, mintha könnyeinek emléktét is le akarná törölni onnan. Tarnaynak se jólétsült-ségében nem volt oka kételkedni, se szavai őszinteségében. Mit tudhatott Tarnay arról, hogy hirtel csupa kitért fogat meg Edith szívében, s ki tudhatna alaposabban e hirekről, mint a volt szolgabíró ur, aki eddig egyetlen kötelességének ismerte a megyebéli uriházak pletykáit összehordani. Arra nem is gondolt Edith, hogy ezekben a pletykákba, melyek a radnóthi, illésfalvi udvarházakban folytak, ő maga is belekerülhetett. S egy kissé jobban bizott a kelleténél Tarnay naivitásában; akiben pedig volt annyira furfang, hogy ne mozdítsa elő György dolgát a magáé rovására, ha van csakugyan valami igaz azokban a híresztelésekben, melyeket külsőben ő terjesztett legjobban Illésfalvyról s a zsidólányról. Csak azzal nem volt már sehoggy tisztában, hogy vajjon az ő híreszteléseit tértek-e vissza, természetesen megfelelően átalakítva hozzá, avagy más melegegy is hozzájárult azok tenyésztéséhez. Tarnay híradásában sokkal kevesebb volt a naivitás és sokkal több az öntudat, mintsem azt Edith gondolta.

De különben sem kereste nagyon. Nem bizonyítékokra volt neki szüksége, hanem megerősítésre.

(Folytatása következik.)

Színházak, szórakozó helyek.

MEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet György. Fordította Fáy J. Béla.

Személyek:

Beaulieué	Lendvayné	Sophie, neje	Nagy I.
Claire, leány	Török I.	Derblay	Mihályfi
Octave fia	Dez.só	Susanne	Ligeti J.
Bligny herceg	Császár	Moulinet	Ujházi
Préfont báró	Hetényi	Athenais	Maróthy

Kezdet 7 órakor.

Vasárnap a házi béke.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

She.

Fantasztikus ballet két részben, 11 képben. Kéméndi Jenőtől és Beer Józseftől. Zenéjét szerette Mader Raoul.

Kezdet 7 órakor.

Vasárnap Kukuska (harmadszor).

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

Az „Arany Kakas”.

Bobozat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fáy J. Béla.

Személyek:

Szilka Julis	Haraszthy H.	Klárka	Nógrády
Fürge Antal	Hegedűs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachsmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Troszka	Sugár M.
Horváth	Gál	Kérmös A.	Kazaliozky

Kezdet 7 1/2 órakor.

Vasárnap délután Doda főhadnagy. Este Az „Arany Kakas.”

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

A görög rabszolgá.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerette Sidney Jones.

Személyek:

Antónia	Szelespényi	Diomed	Raskó
Iris	Blaña S.	Silvius	Lubinszky
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lollius	Várnai
Aspasia	Küry K.	Curius	Ternyey
Archias	Kenedik	Melanopis	Csatai

Kezdet 7 1/2 órakor.

Vasárnap d. u. A piros bugyellár. Este A fehér csirke.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

A gésák

vagy: Egy japán teaház története. Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fáy J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerette Sidney Jones.

Személyek:

Reginald	Szentmiklóssy	Bolton	Garai
Bronville	Várdafi	Yun-Csi	Sziklai
Cunningham	Vidor	Imári márk	Boross
Grimston	Kardos	Mimóza, gésa	M. Halton
Downey	Simon	Molly Seamore	Fedák S.

Kezdet 7 1/2 órakor.

Vasárnap délután Robinzonok. A Barnett-lányok. Este A Gyurkovics-lányok.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ

a Kriszt-návaróban.

Szombat, 1899. évi május hó 6-án.

MÁSODSZOR:

A Szombatosok.

Történeti színmű 3 felvonásban. Irta Somló Sándor.

Kezdet 7 órakor.

Vasárnap d. u. A falu rossza. Este A Szombatosok.

Országos magy. képzőművészeti társulat

Tavaszi nemzetközi kiállítása

az új műcsarnokban

Nyitva: reggel 9-től este 6-ig, csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny. Belépő díj: 1 korona.

Vasárnap 1-től 6-ig 20 krajcár.

TARCSA gyógyfürdő

Vasmegyében.

Glauber-sótartalmú szénsavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasfürdő. Kellemes, hívás egy: a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások; villamviágítás; 3 jó vendéglő, szeszszertár, naponta 3 szor zenei szórakozások, a női szerek bántalmi, sápkor, verszénigység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 15-től szeptember 20-ig.

Az évad kezdetét június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosításul szolgáló és kívánata prospectus a fűrdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos dr. Ruzser Aladár, t. megyei főorvos. Tarcsai Károly, forrás különösen mint óvszer járvány esetén, fővizet ajánl. Megrendelések olyan városokból, hol külön rakéta nem létezik, a fűrdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirátállomás helyben. Vasúti állomás Pálya-Égy. A Szombathely-Pinkafői vonalon, honnan a 30 percesre (5-6 km) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társasoksi (emlék-) kártyák felel; egy négylécű biciklival ára 2 Ft 20 Kr., másikkal ára 3 Ft 20 Kr.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

Kezdet 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

fellépte az ujonnan szerződött operett-társulatnak.

A Szép Galathea.

Operett 1 felv. Suppétől.

Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!

„Uránia színház” által bemutatva:

A Hadi tengerészeti 6 felsége

I. Ferenc József dicsőséges uralkodása alatt.

Előadva 3 képben.

Szenzáció! Szenzáció! Szenzáció!

Miss Edith Cora

szerpentintáncosnő, chanteuse.

Az óriási FONTAINE-illumináció.

Woller Tivadar,

a jelenkor legjobb humoristája.

Boston és Gilwart, bicikli akrobaták,

Komikus! Komikus!

Delborg A. eredeti bohóc.

Valamint egészen új műsor.

Előadva 3 képben.

Szenzáció! Szenzáció! Szenzáció!

Miss Edith Cora

szerpentintáncosnő, chanteuse.

Az óriási FONTAINE-illumináció.

Woller Tivadar,

a jelenkor legjobb humoristája.

Boston és Gilwart, bicikli akrobaták,

Komikus! Komikus!

Delborg A. eredeti bohóc.

Valamint egészen új műsor.

Előadva 3 képben.

Budapesti löversenyek

1899. május 6, 7, 9, 11, 13, 14, 16, 18, 21 és 22-én.

Kezdetük délután 3 órakor.

Belépti jegy naponként:

I. oszt. (Passepartout) uraknak 5 frt

I. " " hölgyeknek 3 frt

I. " " katonatiszteknek 3 frt

II. " " urak vagy hölgyeknek 1 frt

Állóhely a versenypálya közepén 30 kr.

Egész évi (Saison-) jegyek 30 napra:

(Május 10 nap, augusztus 10, október 10 nap.)

I. oszt. (Passepartout) uraknak 100 frt.

I. " " hölgyeknek 50 frt.

I. " " katonatiszteknek 50 frt.

A májusi 10 napra:

I. oszt. (Passepartout) uraknak 40 frt.

I. " " hölgyeknek 20 frt.

I. " " katonatiszteknek 20 frt.

A külön elküldött fogadási helyre (a bookmakerek körébe) belépti jegy mind a 10 napra 25 frt.

A totalisatőrökönk között azonban, mint eddig, ugy ezután is szabadon léphetnek. — Villamos vasutak egész a helyszíning közlekednek. — Katona-zene és frissítőhelyek minden osztálynál.

Győzelem győzelemre!

„METEOR” kerékpáron nyertett a Turin-i nemzetközi verseny első díja.

„METEOR”-on a bécsi díjversenyen 3 első díjat nyertek.

„METEOR”-on győzött Kessler Budapesten 1899. április 23-án.

„METEOR”-on lett Kessler Budapesten 1899. Április 30-án a 2000 mtr. megnyitó és 10.000 méteres főversenyen első.

„METEOR” kerékpárok főraktára:

Wollák és Tsa Budapest,

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrassy-ut végén, Aréna-uton.

TELEFON. VI., Andrassy-ut 45. TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Most jelent meg!

Korhadt

fakeresztek

Irta:

Rákosi Viktor.

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakeresztek alatt, szerteszét az országban ausztrák siri álmukat. Erdékes, sőtétlen színezett, fantasztikus novellákban vezet elénk a szerző a nagy nemzeti épszt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira új és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

2 frtj terjedő megrendelés csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthető.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bér

BUZIÁS-GYÓGYFÜRDŐ.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY. Vasuti állomás.
Idény május 15. október 1.

Világhírű szénsavas vasas források, hideg és meleg acél-fürdők. Lápfürdők valódi franzensbadi lápföldéből, hideg-vizgyógyintézet, uszoda, massage és villamgyógyimád.

A buziasí források és fürdők kitűnő gyógyhatásuknál fogva a legjobb hirméneknél örvendenek. Különösen jó sikerrel használtaknak:
Vérzegénység, sápkór, a női nemi szervek bántalmánál u. m. méh- és hüvelyhurutnál, izzadmányoknál, magtalanúságnál, elvetélésre való hajlammál, rendetlen bő vagy kevés havi vérzésnél, vese és hólyagbántalmaknál, rheumatismusnál stb. (gyermekágykimerítés betegségei, typhus stb. után.)

Gyönyörű 120 holdas százados fák által alkotott park, villamos világítás, zene, tombola, Lawn-Tennis és egyéb szórakozások. Kitűnő konyha.

A fürdőtelep szállodában elegánsan berendezett szobák mérsékelt árrakkal.
A szállodáinkban lakást vevő tisztelt vendékek úgy a rendes fürdő-árakból — franzensbadi lápfürdő kivételével — mint a fürdőtelep vendéglőjében az étlap szerinti árakból 20—20% kedvezményt élveznek.

Fürdő-tulajdonos és igazgató-főorvos: **Dr. SZERÉNYI GYULA** (Budapest, Baross-utca 4.) — Fürdő-orvos: **Dr. SIMO KÁROLY** Budapestről, ki több éven át Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár ur klinikáján működött.
Prospektusokat ingyen küld s mindenemű felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Buziáson. — Lakások ugyanott megrendelhetők.

Huzás már május 18. és 19.

Huzás már május 18. és 19.

M. KIR. SZAB.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK
Főnyeremény szerencsés esetben
EGY MILLIÓ KOR.
BEIMEL LAJOS
főelárusító
BUDAPESTEN
Kecskeméti-u. 13.

Arak az I. osztályhoz:
Egy egész ... 6.—
Egy fél ... 3.—
Egy negyed ... 1.50
Egy nyolczad ... 0.75

Arak mind a 6 osztályhoz:
Egy egész ... 80 frt.
Egy fél ... 40 frt.
Egy negyed ... 20 frt.
Egy nyolczad ... 10 frt.

!! Óvakodjunk az értéktelen utánzásoktól!!

Antiszeptikus és higienikus HÖLGY-ÓVSZER.

Teljesen biztos hatással.

Használatban kíméletes és nem kellene többé semmiféle gyöngédtelet és ártalmas gumi- és spongya-cikknek.

Ára 1 doboznak, használati utasítással 1 frt 50 kr. Postautalványon előleges 1 frt 75 kr. beküldése után bérmentve kapható a főtájalónál:

László József gyógyszerész
Maros-Ujvár (Erdély).

Főraktár Budapest: **TÜRÖK JÓZSEF** gyógytár
Király-utca és KERPEL LIPÓT gyógytára Lipót-kö: ut 23.

!! Orvosilag igen ajánlva !!

FOGÁK 2 frttól a nélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szájpaddalál s a nélkül is (hidmunka.) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddalál fölölőlegessé teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD.**
Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására
Budapest, V., Váci-körút 18.

Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak a amelyeken tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.
egyet. orvostudor Hámopata

nj hámopatai gyógyimódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hámoterapia:

Asthma, szív és gyomorbántalmaknál; köszvény, sápkór és hólyagbántalmaknál;
súlyos **légbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia) **makacs vér- és bőrbántalmaknál.** (Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésekével, saját találmányu belégzési gyógyimódjával kigyógyít.)
Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhűtés, kezdő vakság és cimezavar ellen.**

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—7-ig. — Lovétre válaszol. — Meghívásra betegot látogat (a vidéken is). — Kiváratra külön rendelés.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!
A Sárga Dominó.

Írta: **PRÉVOST MARCEL.**
Fordította: **Dr. Bethlen Oszkár.**
Ára: 50 krajcar.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Most jelent meg!
Jukker-leány.

Írta **PEKÁR GYULA.**
Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Melyik nőnek ne volna legfőbb törekvése az, hogy tudjon sütni, főzni?
A jó étel elkészítése igazi művészet.
Erre a művészetre tanít meg a

Képes Budapesti Szakácskönyv
St. Hilaire Josefa, Kovács Irma, Dorn Anna, Gombos Erzsé, Meesz Géza, özv. Gyöngyössi S.-né nyomán szerkesztette
ZEMPLENYI SZABÓ ANTONIA.

Függelék:
A magyar gádzsoknyu kinstára.

Hatodik, négy színezett képpel, 53 fametszettel és számos kiváló magyar étellel övített kiadás. Nagy negyed-rétű 583 lapon, a legdíszesebb kiállításban.

Ára füzve csak 1 frt 80 kr. Tartós fél-vászonkötésben, színyomatu táblával 2 frt. — Díszkötésben 3 frt.

E legjobb és legterjedelmesebb valódi magyar szakácskönyv közel 1500 ételt s egyéb receptet vagy háziapart tartalmaz, ami által minden háziasszonyra igazi nélkülözhetetlen kincsé válik!
Egyszerű és nagyrui konyha vezetésére egyaránt alkalmas.

Megrendelhető (a pénz előleges beküldése esetén bérmentve) a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, **József-körút 18.**

Allright The America Monarch **kerékpárok**
a világ legjobb gépei.

Javitások pontosan és lelkiismeretesen eszközölhetnek.
Kaphatók:
Philipovits Emil
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.

Polgár Sándor
egyetem. gyakorlott orvosi mő- és köztársas BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
Ajánlja duson felszerelt raktárát a saját gyártmányu orvos- sebészeti és betegápolási tárgyakban.
Saját találmányu, m. k. szabadalm. **Polgár-féle sörvkötő,** **haskötő, görcsör elleni gumiharisnya, orthopaediai készületek, műlábak, tezek stb.**
Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárából.

Ötven év óta védve 1892. sz. a. **Öt** évtizedes képes árjegyzék lapozó és bérmentve

Luser L. féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer typhusnak, szendés és a talp, valamint a sarok bőrkeményedési, tolvábtá mindennemű bőrelszáradás ellen. A kalásért jótállás válalattatik.

Központi szék. raktár: **SCHWENK L. gyógyász MEIDLING-BÉCS.**
Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellőtes védjeggyel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelni kell.

1 dohoz ára 60 kr. 1000
Vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett bérmentve.

Magyarországi főraktár:
TÜRÖK JÓZSEF gyógyász. Budapest, Király-utca 12.

Éppen most jelent meg!
Vig történetek.

Írta **Murai Károly.**
Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Főnyeremény a legkedvezőbb esetben
Egy millió korona.
Az alólrított főarudában nyeretett és azonnal fizetett ki az első sorsjátékban a

*** 600,000 ***
koronás jutalomdíj.

Ajánlok az I. osztály huzásához:
egy egész eredeti sorsjegyet ... frt 6.—
egy fél eredeti sorsjegyet ... > 3.—
egy negyed eredeti sorsjegyet ... > 1.50
egy nyolczad eredeti sorsjegyet ... —.75

Vidéki megrendeléseket **Granátos utca 14. sz.** alatti irodába címezni kérem. Az első osztályu sorsjegyek széküldése utánvét mellett, vagy a betőzesség előzetes beküldése ellenében történik. A hivatalos tervezet minden megrendeléshez csatolattik. A huzási jegyzéket a huzás megtörténte után azonnal b. címére juttatom.

Sorsjegyek **Károly-körút 28. (Károlykaszárnya)** sz. a. üzlethelyiségemben is kaphatók.

BIHARI EDE
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
Granátos-utca 14 sz. BUDAPEST Károly-körút 28. (Károlykaszárnya.)

Gazdaságoknak
ajánljuk
locomobil, valamint gőzeke fűtésére kiválóan alkalmasnak olismert **osztrau-dombraui darab- és kockaszennűket** továbbá: **elsőrendű osztraui kovácsszennűket** bérmentve bármely állomásra szállítva a legolcsóbb árak mellett.

GUTMANN TESTVÉREK közszénbányái
Budapest, V., Mérieg-utca 3. sz.

Sorsjegymegrendelések küldendők LUKÁCS VILMOS bankházához

Budapest, V., Fürdő-utca 10.

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója.

Vidéki megrendelések az összeg előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a leggyorsabban és diszkrétan intézettek el.

I. osztály huzása május 18. és 19-én.

Eredeti sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr., $\frac{1}{8}$ 75 kr.

Poloskák, svábbogarak, csótánybogarak, molyok, hangyák, bolhák, legyek, stb.-ket rovarirtóporom

biztosan és gyökeresen kiirtja csak az én minden

dobozokban 1 frtjával, kisebb 55 és 30 krajvával. Azonkívül ajánlom különlegességemet, u. m.: Különlegesség teljesen méregtelen

sváb- és csótánybogár-irtópor csak 1 frtos és kisebb 55 krajvában. E por rögtön és oly módon hat, hogy egy órával alkalmazása után az összes sváb- és csótánybogarak elpusztítva kiseperhetők.

Fulgurin

Az egyetlen folyadék, mely föltek hátrahagyása nélkül a poloskát kísérelve együtt láthatólag és tökéletesen kiirtja. Fulgurin mindenütt és minden károsítás nélkül még a legfinomabb kárpiton (tapétán) vagy a mögött is sikeresen alkalmazható. Fulgurin valóban csak 18 krajvában és 1 frtos literes palackokban. Mindkettő esetetl. ellátva.

Molyokat és molyfereket irtó és szoktól óvó por csak 1 frtos, 55 krajvában. Elpusztíthatatlan megzafujtatók, melyek segítségével a rovar, mely vagy oroszbagópor egyformán szétszórható és a legkisebb hasadékokba belévehető. Egy darab ára 40 krajvár.

Cs. és kir. sz. a maga nemében egyetlen hatású **patkány- és egérintő szer** (Nem mérgező! csakis rágó állatoknak halálos.) Egy hódor doboz ára 1 frt, 6 doboz 5 frt o. é. Vidéki megrendelések 1 frton alól nem eszközölhetnek. Nagyban vevők jutányos árlevegőben részesülnek. Az összes leantozott gyártmányaim megfelelő magyar és német használati utasításokkal el vannak látva. Valódi minőségben, nagy és kisebb mennyiségben kaphatók.

REISS B. magyar kir. szab. vegyészeti termények gyára, Budapest, VII., Király-utca 41. szám. I-ső emelet. hová minden írásbeli megrendelés intézendő. Főkrakrának BUDAPESTEN: Kálai Sándor, VII., Király-utca és Károly-körút sarkán; Böhm Károly, V., Nagykorona-utca 12, Krayer E. és társa, V., Váci-ut 14. sz., Frankel-féle vasútvonal és VII., Kerepesi-ut 50. sz., a Népszínház átellenében; Takács Lajos, IV., Kosuth Lajos-u. 19. Magyarországon a legtöbb fűszerkereskedésben. — Tessék csak „REISS B.”-féle hazai gyártmányt kérni!

Köhögés és rekedtség

ellen páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szereléből, u. m.: hársfavirág, hársfamez és cukorból készült

Hársfamez-cukorkák,

1 doboz 25 kr. — Törvényesen védve. Kapható a gyógyszerüzletekben.

FŐKRÁKTÁR: **KRIEGER K. gyógyszerüzetára,** Budapest, Üllői-ut 65.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvisi tapasztalatai után legmöglegben ajánlható

DR. KAJDACSY, v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb húgyveszélyeseket, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait **Elgyengült férfierőt**

az orvisi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű **Electro-Massage**

által, magümléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelött 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek. Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Ő cs. és apost. kir. Felsőgének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XX. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — egyetlen egy Osztrák birodalomban törvénytörleg engedélyezett — pénzsorsjáték 12.728 nyereményt tartalmaz készpénzben, 408.160 korona végösszegben.

A főnyeremény **200.000** koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottóüvedők kezességek.

A huzás visszavonhatatlanul 1899. évi június hó 15-én történik. Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lottóüvjútdékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirtda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvövek részére ingyen adatkak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottóüvedéki igazgatóság államsorsjátéki osztályától.

Beniczkyné Rajza Lenke
válogatott regényei

- 28 díszkötésű kötetben.
1. Nyomaveszett 2 k. 4.—
 2. Delia 1. 2.—
 3. Az anyajegy 1. 2.—
 4. Egy szegény leánytörténete 1. 2.—
 5. Hercegi korona 2. 4.—
 6. Családi hagyomány 3. 6.—
 7. Öt órákor 1. 2.—
 8. Megkésétt fecske 2. 4.—
 9. A titok 1. 2.—
 10. Átültetett virág 2. 4.—
 11. Ruth 1. 2.—
 12. A vér hatalma 1. 2.—
 13. Arany kigyó 2. 4.—
 14. Opál 1. 2.—
 15. Szöke mint a huza 2. 4.—
 16. Ar és apály 1. 2.—
 17. Az erdei lak 2. 4.—
 18. Beeslétszó 2. 4.—
- A 28 kötetből álló gyűjtemény egy szerte való megrendelés esetén 56 frtet szállítjuk, mely összeg 2 frt 50 krajv egy-másután következő havi részletekben törleszhető. — Az egyes kötetek a kiött bolti árakon külön is kaphatók. Az ár és 20 krajv. portó előleges beküldése esetén hármentve.
- Megrendelhető

„BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában, József-körút 18-ik szám.

Szabó B. és Társa

főelárusítók.

Főüzlet: Egyetem-utca 11. a gróf Károlyi palotával szemben.

Fiókiüzlet: Károly-körút 10.

A IV. osztálysorsjátékhoz sorsjegyek:

$\frac{1}{1}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50, $\frac{1}{8}$ 75 kr.

Huzás május hó 18. és 19-én.

A legrégibb származású

VISZKETEGET ÉS SOMÓR

minden nemo és faja ellen fervelemre méltó készítmény az

ICHTIOL-SALICYL

mely ezen bajokat alaposan gyógyítja!

Orvosok által is rendelve és ajánlva!

Tek. Erényi Béla gyógyszerész urnak Szabad-szálláson. A hozzáz kísérletezés végett beküldött, Uraságod által készített „IchtioI-Salicyl”-t a viszketeget minden nemo ellen (ótvár, bőrlöbök) teljes megelégedéssel használtam és mint legmegbizhatóbb szert a viszketeget és sömör bántalomban szenvedőknek a legmöglegben ajánlom. — Tisztelettel dr. Lányi László városi orvos, volt katonafőorvos. Egy nagy tégely ára 1 frt 50 krajv. Utasítás mellékelve. Postai rendeléseket azonnal elintéz a készítő Erényi Béla Szabad-szállás 4. (Postmegye): kapható a főkrakr. társban is: Török József Király-utca 12.

ALAPITTATOTT 1884-ben.

$\frac{1}{2}$ sorsjegy 75 krajv. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1.50

HUZÁS

május 18. és 19-én.

Osztálysorsjegyekkel

a hatodik osztályban esetleg 1.000.000 korona főnyeremény nyerhető.

Árak az I-ső osztályhoz: I egész sorsjegy 6 frt — I egész sorsjegy 80 frt I fél sorsjegy 3 frt — I fél sorsjegy 40 frt I negyed sorsjegy 1 frt 50 krajv I negyed sorsjegy 20 frt I nyolcad sorsjegy — 75 krajv I nyolcad sorsjegy 10 frt

A huzás után a kihuzott számok jegyzékét, nagyobb nyeremény esetén táviratot küld

IFJ. SCHÖN ÁRMIN

főelárusító Budapest, VII. Erzsébet-körút 18.

$\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 frt $\frac{1}{4}$ sorsjegy 6 frt

Vidéki megrendelésekre különös gond fordítatik.

PAULA

VIZI!!!

Székrokedés, emésztési akadály gyomor- és alhasi bántalmaknál (hólyag, vese- és aranyér) hatásában páratlan! Kellemes ízű, könnyű kőszaggal bir.

Főkrakr. TASI FERENC, Andrassy-ut 30. sz. Nagyban és kicsinybeni eladás.

FROMMER ELEMÉR, Váci-körút 28. szám. Petrovics Miklós droguista, főkrakr. IV., Bécsi-u. 2.

A legszenzációsabb gyógyviz.

Minden házas-szöny vegye meg a legújabb, Kugler-féle „Házcukrássát” című könyvet, 2000-nél több recepttel és 200 kép-pel. Ára díszkötésben 3 frt és 25 krajv. portó-ért. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

Minden szöveges hirdetését... betűkből 2 kr. Címmelettel...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal...

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLÓ

a kiadóhivatalban

József-körút 18.

valamint a következő dohányszövegekben:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemesek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytervező, Kerepesi-ut 1.

„Szerény 15” levele a kívánt helyen.

Tubarózsa. Levele van e lap kiadóhivatalában.

Szírén levele van tudott helyen.

Elefántesont... Jól tudja, nem tudok megenni a nélkül, hogy lássam. És még sem jött! Ma azonban bizonyosra várom, ugyanott és ugyanakkor a hol multkor mondtam.

Milus. Mindkét levelet átvettem. Vasárnap átveheti levelemet szokott címen. Olyai szerető Palija.

J... 36. Mi történt? Örömtelent vágytam a viszontlátásra. Felmerült akadályokat szerencsésen leküzdve (l'État et la maison hier pour mal son tete, mais il ne sait pas rien.) busan családva tértem vissza. Kimerítő leveled van régi jellegűden poste-restante. 4248 Csokói M...

Ingók és ingatlanok (földbirtokok, házak, üdültek, engedmények) vételét és eladását közvetítő olcso áron egy megbízható, szolid ügynökkéi iroda. Cím a kiadóhivatalban tudható meg, esetleges írásbeli ajánlatok is „Bízalom” jelleggel ide intézendők. 2257

Takarítást keres fiatal leány szerény díjazásért, esetleg gyermek mellé is elmenne. Cím a kiadóhivatalba. 2267

Kereskedelmi iskolát végzett fiatal leány ki a magyar és német nyelvet bírja, a gyors- és gépirásban teljesen járatos, egy szállítási üzletben már két évig volt alkalmazva állást keres. Címe a kiadóban. 2268

Külföldre butort egész szobaberendezéseket óhajtok olcsón venni. Kisebbrészekben is vásárlók. Ajánlatokat „Butor” jelleggel kérek e laphoz.

Kossuth Lajos (1848.) életnagysága melléke (olajfestmény), aranyozott keretben olcso áron 100 forintért eladó. Cím a kiadóban. 2159

Házias ebédet keresek a Sándor-utca és József-körút környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jé ebéd” jelleggel kérek. 2239

Hordó-koresolyát keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 5005

Megay Bohémé tortája

a torták királya! 1 frt 25 kr beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon megküldi önnek bérmentesen. Budapestben kapható Szentes Ede és kir. udvari szállító és Szimon István uraknál. Aradon: Ring Szigmund, Nagyváradon: Kádár János uraknál. 7462

Villa és háztelek Duna-Varsányban!

300 öles parcellákban, négyszögöle egy forint, ötévi törlesztésre e'adók. Duna-Varsány, Haraszt mellett, 25 krajcár viteldijért a Központi pályaudvarból 45 perc alatt elérhető. Gyönyörű fekvés: kitünő levegő, egészséges ivóvíz, mind olyan előnyök, a melyekkel kevés telepítvény dísekedhetik. A telkek nagyobb része már eladva és az építkezések folyamában vannak. Vasárnap f. hó 7-én délután nagy kirándulás a Központi pályaudvarból: a vonat indul: reggel 7 óra 15 perc, délután 3 óra 45 perc, mely napon a megjelölt telkek eladatnak. Bővebb felvilágosítással szolgát: Duna-Varsányban Bagyik Vince vendéglős és a tulajdonos: Gráner Sándor Erzsébetfalván, Soroksáron ut 5.

Kerepesi-ut 30.

sz. a. ujonnan épült ruházunk Kerepesi-ut frontján két meg nagyobb üzletnyílás augusztusra kiadó: a helyiségek külön-külön is kiadatnak, de együttesen igen megfelelően egy nagyobb dívtáru vagy hasonló üzletnek, melynek aztán fél kirakata és két ajtója lenne a kerepesi utra és egy kirakata a főkapu bejáratban. Ugyanabban az épületben még különböző a dohány- és nagy dívtáru-utca szolgáló bolt-helyiségek is kiadó. Grünwald Testvérek VL Szobi-utca 5. 4244

Csinosan

butorozott különbejáratu szoba, esetleg fürdőszoba, használatul azelő' nőnek május 15-től olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Magyar ruha

teljesen jó karban és sarkantyas lakkiszmák olcson eladók. Cím a kiadóhivatalban. 2228

Született angol

hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt áron. Megkeresések: „Albion” jelleggel e laphoz kér. 2228

Csinosan

butorozott különbejáratu szoba májusra (Sándor-utca) kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2202

Szolid

tiszteletes fiatal leány keres pénztárnoki, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cím a kiadóhivatalban. 2217

Budán.

Ujjakon, az iskola közvetlen közelében új család-nál egy személy számára azonnal kiadandó egy elegáns butorozott szoba. Cím a kiadóhivatalban. 2277

Két tanulóleány

és egy ügyes deklavarrónő jó fizetéssel felvételt egy előkelő női szabó műhelybe. A tanulóleányok felszabadítanak Cím a kiadóban. 2276

Kossuth Lajos

(1848.) életnagysága melléke (olajfestmény), aranyozott keretben olcso áron 100 forintért eladó. Cím a kiadóban. 2159

Házias ebédet

keresek a Sándor-utca és József-körút környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jé ebéd” jelleggel kérek. 2239

Hordó-koresolyát

keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 5005

Temesvár-gyárvárosi sz. status-quo-hitközség.

64/1899. sz. Pályázati hirdetmény.

A temesvár-gyárvárosi sz. status-quo-hitközség **templomekkara-vezetői** állását egyelőre egy próbaesztendőre, egy **akadémiátvégzett** zene-szessel óhajta betölteni. Évi fizetés 1000 korona és a hitközség díjazásában megállapított melék-jövedelem.

Előnyben részesülnek azok, kik az énekkarban egy hangot betölthetnek vagy az orgonistát helyettesíthetik.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy közetszövegeket, eddigi alkalmaztatásukat, életkorukat és családi állapotukat fel-tüntetve okmányokkal felszerelt kérvényüket leg-később **folyo évi június hó 8-ig** alant elnörséghez terjesszék.

Temesvárt, 1899. évi ápril hó 20-án.

Az elnökség.

Építő vállalat

Budapesten. Újves, hatóságilag jogosult **mérnök** két **műépítész** (keresztény) keres, ki üzleti tapasztalattal bír, helybeni építési körökben jól ismeretes és a magyar és német nyelvet teljesen bírja. Ajánlatokat referenciákkal: „Üzletben jártas, alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csinosan

butorozott különbejáratu szoba, esetleg fürdőszoba, használatul azelő' nőnek május 15-től olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Magyar ruha

teljesen jó karban és sarkantyas lakkiszmák olcson eladók. Cím a kiadóhivatalban. 2228

Született angol

hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt áron. Megkeresések: „Albion” jelleggel e laphoz kér. 2228

Csinosan

butorozott különbejáratu szoba májusra (Sándor-utca) kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2202

Szolid

tiszteletes fiatal leány keres pénztárnoki, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cím a kiadóhivatalban. 2217

Budán.

Ujjakon, az iskola közvetlen közelében új család-nál egy személy számára azonnal kiadandó egy elegáns butorozott szoba. Cím a kiadóhivatalban. 2277

Két tanulóleány

és egy ügyes deklavarrónő jó fizetéssel felvételt egy előkelő női szabó műhelybe. A tanulóleányok felszabadítanak Cím a kiadóban. 2276

Kossuth Lajos

(1848.) életnagysága melléke (olajfestmény), aranyozott keretben olcso áron 100 forintért eladó. Cím a kiadóban. 2159

Házias ebédet

keresek a Sándor-utca és József-körút környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jé ebéd” jelleggel kérek. 2239

Hordó-koresolyát

keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 5005

Elegánsan

butorozott szobát teljes ellátással együtt keres intelligens hivatalnok az V. VI. vagy VII. kerületben. Armegejeléssel e látott ajánlatok „Allandó lekö” jelleg alatt a kiadóhivatalba kértetnek. 2262

Olcso lakás.

Egy szoba, konyha, spajz a VI-ik kerületben május elsejére olcsón kiadó. Címe a kiadóhivatalban. 2265

Jó és szépírás

fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Címe a kiadóhivatalban. 2043

Egy tisztességes

nőlen ember, kinek saját terményüzlete volt, 1500 frt óvadékkal pénzbeszedő vagy hasonlóbizalmiállást keres. Levelet D. B. jelleg alatt kér a kiadóba. 2252

Fiatal fiu

ki delatánontk zenekiskolába jár, keresne délelőtre írásbeli foglalkozást, esetleg hegedűjátékot is adna szerény díjazásért. Címe a kiadóban meg tudható. 2125

Fuvola

leckéket ad zenédét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Egy intelligens

megjelenési úri ember pénzbeszedő, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékkal is rendelkezhet. Cím a kiadóhivatalban. 2220

Kiadó nyárára

idősebb magányos hölgy részére egy csinosan butorozott szoba egy Herminia-nyaralóban. Jó gondozás, esetleg teljes ellátást is ad jutányos ártért. Cím a kiadóban. 2133

A magyar nemességhez!

Homályban lévő vagy elvesztettnek hitt régi nemességek bizonyított okmányait, családi cimereket és egyéb e munkakörbe vágó okiratokat, bárhol is lévő levéltárakból avagy privát kezekben őrzött iratgyűjteményekből kikutat és megszeresz egy ezzel foglalkozó szakember. Épp így a kamarais- és egyéb okmányok, a szűkebb közérdekelő munkálataikhoz szükséges dolgozatokat is stb. Költség és honorárium a munka komplikáltságától függően meg egyforma. Válassz bélyeggel ellátott komoly megkeresések az ügy részletek ismertetésével „Lap-bilis” cím alatt e lap kiadóhivatalába kértetnek. 2254

Verne Jules művei:

Az eddig megjelent 5 kötet címei:

A győzedelmes Robur.

A kárpáti kastély. Egy sorsjegy.

Robinsonok iskolája.

Lánghal álló sziget-tenger.

E gyűjtemény egyöntetű kis 80 alaku és pompás színyomatú borítékkal van ellátva.

Ára 2 frt 50 kr.

Megrendelhet a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

József-körút 18.

Viszketeg

és sömör ellen vegyen 30 koronátért Erényi-féle lóchtol-Salyelit.

Köhögésnél.

rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Ráthy-féle pomotfü-cukorkát.

A központi

vásárcsarnokokhoz vezető Csillag-utcaiban, a közúti vasút megálló állomása közelében levő s a 70-es években épült 10-ik szám alatti háromemeletes ház f. é. május-novemberig terjedő fél év alatt a modern igényeknek megfelelően átalakították ugyanabban f. é. november hó 15-jeire több volt és rak-tárhelyiség, valamint utcai és udvari lakások kiadói. Bővebb felvilágosítást nyújt a házmaster. 4234

Makulatura papir eladó.

Cím a kiadóban.

Csak 4-5000 forint szükséges egy 115.000 forint

értő ház megvételére a ház a VII. kerületben van l. emeleten 488 ööl területtel, 18 ööl utal fronttal, melyből csak 165 ööl van beépítve. **Bérvédelem 5130 frt** 150 ember részére nagy műhellyel, istállóval stb. Állandó szolid lakás. Bővebb „V. S.” jelleg megkeresésekre. 2269

Egy önálló

vidéki kereskedő házasság céljából megismerkedni óhaj ol háziasan nevelt leányval, kinek néhány ezer forint hozománya van. Komoly ajánlatok „Józan 300” jelleg alatt kiadóba kértetnek. 2269

Olasz

nyelvmentest keresek vagy déli, vagy esti órákra. Cím a kiadóhivatalban. 2255

Gyógyszerár

Dunánál, 2 orvossal, 6000 frt szolid forgalommal komoly reflektánsnak eladó. Cím a kiadóhivatalban 4239

Tizenegyet

hónapos egészséges fiugyermek örökbe adó. Cím a kiadóban. 4242

Fontos irodáknak.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, gép-és gyorsírás-kisasszony alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Cím a kiadóban. 2271

Csemegézetbe

egy fiatal segéd felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2278

Saison!

bedíltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szóp és jó új berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kiadott Makart-fényképek készíttetni. Hölgyeket vagyok bator figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült fényképek készítek. Vidéki fényképek után nagyított lelkiismeretes kivitelben jutányos áron elkészíttetnek. **WAITNER** fényképező. Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

Nagy vagyon?

szereshet a „Kereskedelmi Vegyeszet” című mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legújabb szakferfi állították össze, 3 frt holti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel)

1 frt 20 krajcár leszállított áron kapható. Utmutatás alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő

2-3000 forint biztos jövedelemre tehet szert, tökéletesen nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával.

Mindennemű kereskedők és iparosk üzletük jövedelmét megkészeríthetik, tisztviselő és tanító urak szabad óráikkal könnyű és bar-csilletes munkát érten családok részére

VAGYON? szereshetnek e könyv tanításai nyomán.

Már csak néhány száz példány van rakásban. Azért mindenki saját érdekelésére és szerik, ha haladéktalanul megrendeli, legkésőbbben postautalványon. Megrendelhet a

„Kereskedelmi Vegyeszet” könyvtárában a kiadóhivatalban

UJPEST, István-utca 2. szám.

Olcso arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszebb ék-zertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfórak 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosztiók, 6 frt 50 kr-tól kezdve.

12 darab valódi ezüst evő-eszközök 6 frt 25 kr., étkező-szervek 12 szemlévre 140 frt, 6 szemlévre 75 frtől kezdve.

Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e zertármak vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat.

Grünberger A. Béla örökös

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em. ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cheviot öltöny

kék vagy fekete 16 frt, Loden öltöny minden színben 15 frt, Felöltő 8 frt, Havok egész gallérral 8 frt, mindentiszta gyapot.

Rothberger Jakab és sz. kir. udvari szállítóval Budapest, IV. váci-utca 23.

Használt ruhák újrakészíttetnek és elegánsabb árban beszámíttatnak.

Legolcsóbb Kávé

bevásárlási hely 40/3gr. Hondukskávé 6.30 4/2 „Java-kávé” 6.25 4/2 „ afr. moeca-kávé 6.25 4/2 „ gyöngy-kávé” 6.20 4/2 „ portorico-kávé 5.80 4/2

Szűkültűs bárba bérmentve utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Postán naponként, vasutten hetenként l. közszer. A posta-esomag vegyesfajlokból is összeállítható.

Németh Viktor Budapest, VIII. József-körút 44. sz.

Viri.

Egy udvari tanácsos és öt orvos törvény előtt esküvel javallják idegellátást egyengülés ellen való meglepő találmányomat. (Főriak.)

Brosurák ezen javallattal és (örvényeszkői ítélet mint 50 kr. helyes javított duplafelel 60 kr. bérmentve)

Gassen Pál, Köln a Rh. 45. szám.

CSIZ

leghatásosabb Jód-Brom fürdő.

Jód-iv kiv'tel Amerikába.

Érkejtata sárhas, meleg gyögyeredményeket megérők. Fürdő-évd május 1-től szeptember végéig. 180 kényelmesen felszerelt lakások; sz. natorium, gyógyvíz; szonora, ótvás-billiórd-terem; lawn-tennis; tőrszue. Katonatisztok, államhivatalnokok május 1-től június 15-éig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődi) tekintetben 50%kedvezményben részesülnek. Kimerítő prospektusokból kívánatra szolgát a furdajogtatóság Csiz per-Prims-Szécs. Az évd alatt posta és tártér helyben. Csiz-Fülek-Miskolci vasutvonali állomása.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAPAN PAPAN PAPAN

szőnyeg, matrac és kárpitosru gyárak, szőnyeg, függöny, ág-és asztaltört stb. nagy ártalokban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem töltsz árakat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

BUTOR készpénzért vagy részletfizetésre legjutányosabb áron kapható. Ehrentreu és Fuchs TESTVÉREKNEL BUDAPEST Teréz-körút 8. Árjegyzék 120 oldal. Húsz-ötven 2 frt beküldése ellenében kapható, mázsonban vásárlásnál vagy a könyv visszaküldése esetén készpénzben visszatartik.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAPAN PAPAN PAPAN szőnyeg, matrac és kárpitosru gyárak, szőnyeg, függöny, ág-és asztaltört stb. nagy ártalokban. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem töltsz árakat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

ANNAKÖNYV Eskotési Ügyvivődség (VII., Erzsébet-körút 7.) a házassághoz szükséges összes okmányokat és engedélyeket szerzi be. Továbbá jogtanácsos utóan eljár utlevél, névmagyarosítás, katonai, törvényesítési, örökbe fogadási, mindennemű külföldi stb. ügyekben. Kérvényekről pontos információit nyújt. Ügyvezető: margitai, sámsóni és menyői Margitay Zoltán. Zuglitzetben olcsón bérelt butorozott szobához laktársat keresek. Ajánlatokat „Hivatalnok” jellegre kérek. Kerekpár Alreih-féle könnyű járás olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4250 Bonne jó bizonyítványt, a mindennapi házi munkában is jártas, művelts család-nál azonnal bélelphet. Cím a kiadóhivatalban. 4240 Stenografa. A magyar vagy német gyorsírászatban teljesen kiképező okl. gyorsírás-tanár. Cím a kiadóban meg tudható. 419-